СПРАВКА ПО ЧЛ. 26, АЛ. 5 ОТ ЗАКОНА ЗА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ
ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И СТАНОВИЩА ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ПРОЕКТ НА НАРЕДБА ЗА РЕГИСТЪРА ЗА ПРОЗРАЧНОСТ

№	Портал за обществени консултации и интернет страница на Министерство на правосъдието	Декларирани от лицето данни дали то действа от свое име, или защитава определена позиция от името на друго лице или група лица	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
1.	**Елисавета Георгиева** (чрез Портала за обществени консултации – на 17 юни 2026 г.)	Действа от свое име	**Предлага се в чл. 5 от проекта да бъде създадена нова ал. 2:** „(2) Не се отчитат като контакти за целите на вписването в Регистъра писмени становища, предложения и възражения, подадени от физически лица в рамките на обществени консултации по законоустановен ред, включително чрез Портала за обществени консултации, когато са подадени от тяхно име, без възнаграждение и в защита на обществени каузи, доколкото участието им не представлява професионално, търговско или възмездно представителство на интереси.“ Съответно досегашните алинеи след ал. 1 следва да бъдат преномерирани. <u>Мотиви:</u> Предложеният текст има уточняващ характер и не дерогира Закона за прозрачност при представителство на интереси. Той не изключва лицата, които действително осъществяват представителство на интереси редовно по занятие, по търговски начин или срещу възнаграждение. Целта е да се направи ясно разграничение между	Не се приема.	Предложението е извън обхвата на законовата делегация. Обществените отношения във връзка с предоставянето на становища в хода на обществените консултации са уредени в чл. 8, ал. 3 ЗППИ.

			професионалното лобиране и гражданското участие в обществени консултации. Подаването на становища, предложения и възражения от физически лица в рамките на обществени консултации е форма на участие в процеса по изработване на нормативни и административни актове. Когато това участие се извършва от името на самото физическо лице, без възнаграждение и в защита на обществени каузи, то не следва механично да се отчита като контакт за целите на вписването в Регистъра. При липса на подобно уточнение съществува риск активни граждани, експерти и участници в граждански инициативи да бъдат поставени в режим, предназначен за професионално, търговско или възмездно представителство на интереси. Това би могло да доведе до необосновано затрудняване и обезкуражаване на гражданското участие, особено по теми от значим обществен интерес. Прозрачността при представителството на интереси е необходима, но тя следва да бъде насочена към професионалното, организирано и възмездно влияние върху процеса на вземане на решения, а не към обикновеното участие на граждани в публични консултации. Подобно уточнение би било в съответствие и с европейската практика, при която режимите за прозрачност разграничават професионалното представителство на интереси от личното гражданско участие, подаването на становища, петиции, предложения и мнения в рамките на публични консултации.		
2.	**Национално сдружение на общините в Република България** (чрез деловодната система на МП – на 17 юни 2026 г.)	Не са декларирани данни	**1. Предложение по чл. 9, ал. 4 от проекта:** Да се добави текст, уточняващ реда и формата на уведомяване на Сметната палата за упълномощените лица – например чрез автоматизирана функционалност в самия модул „Календар за срещи“. <u>Мотиви:</u> Предложеният текст създава задължение за информиране на Сметната палата, без да определя начин, срок и форма на уведомяване.	**1.** Приема се по принцип.	**1.** Редът и техническият начин за уведомяване са част от функционалната реализация на информационната система и не е необходимо да бъдат детайлно регламентирани в наредбата.

			2. Предложение по чл. 11, ал. 1 от проекта: Предлага се следната редакция на чл. 11, ал. 1: „След публикуване на проект на акт на Портала за обществени консултации и/или на интернет страницата на Народното събрание органът или лицето по чл. 5 от закона своевременно създава в Календара за срещи хипервръзка към регистрационните номера на срещите, свързани с изготвянето на проекта, ***включително когато проектът е публикуван на интернет страницата на съответната община по реда на чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове***.“ <u>Мотиви:</u> Действащата редакция обвързва задължението за свързаност единствено с публикуване на Портала за обществени консултации и/или сайта на Народното събрание. Чл. 7, ал. 2 ЗППИ посочва ЗМСМА като приложим ред за достъп до проекти на актове. Съгласно чл. 26, ал. 3, изр. второ ЗНА, когато съставителят на проекта е орган на местното самоуправление, публикуването се извършва на интернет страницата на съответната община и/или общинския съвет. Порталът по ЗППИ е канал единствено за органите на изпълнителната власт. Доколкото чл. 9 ЗППИ (нормата, от която произтича чл. 11 от Наредбата) изброява само Портала и страницата на Народното събрание като елементи на „законодателния отпечатък“, механизмът на чл. 11 не намира приложение в случаите, когато съставител на проект е общинският съвет. Поради това, предлагаме поне в рамките на технически възможната свързаност да се предвиди изрично позоваване на общинските интернет страници. **3. Други предложения:** Голяма част от общинските администрации, особено в по-малките общини, нямат опит с подобни регистрационни и календарни системи. По тази причина предлагаме в оперативен порядък след влизането в сила на наредбата да се проведе работна среща с представители на НСОРБ, Министерството на правосъдието и Сметната палата относно	**2.** Приема се след редакция. **3.** Приема се по принцип.	**2.** Предложението е отразено в проекта на акт. **3.** Предложението не изисква нормативна уреждане, но може да бъде реализирано организационно след приемането на наредбата.

			провеждането на обучения за служителите от общинските администрации, отговорни за поддържане на календарите по чл. 9.		
3.	**Национална организация на митническите агенти** (чрез деловодната система на МП – на 19 юни 2026 г.)	Не са декларирани данни	**1. Предлага се да се създаде нова алинея към чл. 5:** (…) „ЕГН, ЛНЧ и датата на раждане не се публикуват в публичната част на регистъра и са достъпни единствено за целите на идентификацията, поддържането на регистъра и осъществяването на законово предвидения контрол.“ Мотиви: Съгласно проекта в регистъра се вписват ЕГН, съответно ЛНЧ на физическите лица. Считаме, че следва изрично да бъде уредено, че тези данни се използват единствено за целите на идентификацията и предотвратяване на дублиращи регистрации, без да бъдат достъпни в публичната част на регистъра. Подобно решение би било в съответствие с принципа за свеждане на обработваните лични данни до необходимия минимум съгласно Регламент (ЕС) 2016/679 и би ограничило риска от неправомерно използване на чувствителна лична информация. **2. Предлага се да се предвиди отделно визуализиране в публичния интерфейс на регистъра на статуса:** - „представителство срещу възнаграждение“; - „представителство без възнаграждение“. Мотиви: Проектът правилно предвижда деклариране дали представителството на интереси се осъществява срещу заплащане или безвъзмездно.	**1.** Приема се по принцип. **2.** Приема се по принцип.	**1.** В чл. 20 от Закона за прозрачност при представителство на интереси е предвидено *Регистърът да е публичен, с изключение на информацията за ЕГН или ЛНЧ (дата на раждане на чужденец) и данните за контакт на лицата.* В чл. 4, ал. 1 и 2 от проекта на Наредба е предвидена уредба относно обработването на личните данни и доколкото същата препраща към относимите нормативни актове от по-висока степен, не е необходимо допълване. **2.** Информацията вече се събира по силата на закона. Отделното ѝ визуализиране в публичния интерфейс би повишило прозрачността без да създава допълнителна административна тежест. Реализацията може да бъде предвидена при

			Считаме обаче, че тази информация следва да бъде ясно и видимо разграничена в публичния интерфейс на регистъра. Това ще позволи на гражданите, институциите и заинтересованите лица по-лесно да разграничават професионалното представителство на интереси от участието на организации и лица, които защитават собствени позиции без възнаграждение. По този начин ще се постигне по-висока степен на прозрачност и ще се избегнат погрешни интерпретации относно характера на съответното участие. **3. Предлага се допълване на чл. 6 с нова алинея:** „Вписаните представители на интереси посочват регистрационния си номер при подаване на становища, предложения и други документи по проекти на нормативни актове, както и при участие в работни групи, обществени обсъждания и официални срещи с органите и лицата по чл. 5 от закона.“ <u>Мотиви:</u> Една от основните цели на закона и на проекта на наредба е осигуряването на прозрачност и проследимост на участието в процеса на изработване на политики и нормативни актове. Проектът предвижда генериране на уникален регистрационен номер за всеки вписан представител на интереси. Считаме, че този номер следва да бъде използван последователно във всички официални форми на участие в законодателния процес. Подобно решение би: - улеснило проследяването на участието във всички етапи на законодателния процес; - създало по-пълен законодателен отпечатък; - повишило прозрачността без съществена административна тежест; - позволило по-лесно свързване между проведените срещи, представените становища и конкретните нормативни	**3.** Приема се след редакция.	разработването на информационната система. Конкретната реализация и обхватът на визуализираната информация следва да бъдат преценени при разработването на информационната система. **3.** Извършена е редакция на чл. 11, ал. 1 от проекта по аналогично предложение на Сметната палата на Република България.

			инициативи. **4.** Предлага се при публикуването на резултатите от обществените консултации да се посочва регистрационният номер на представителя на интереси, когато подателят е вписан в Регистъра за прозрачност. Това би осигурило последователност между отделните елементи на системата и би допринесло за постигането на целта за пълна проследимост на процеса по формиране на политики. **5.** Проектът предвижда значителен обем информация за поддържане и актуализиране, както и кратки срокове за отразяване на настъпили промени. Предлага се при изграждането и експлоатацията на информационната система да се прилага принципът на пропорционалност, така че административните изисквания да не възпрепятстват участието на професионални, браншови, работодателски и неправителствени организации в процеса на изработване на политики. В тази връзка се подкрепя предвиденият автоматизиран обмен на данни с първичните регистри и се предлага тази функционалност да бъде използвана в максимална степен, включително чрез автоматично попълване на налични данни и ограничаване на необходимостта от многократно въвеждане на идентична информация. <u>Мотиви:</u> Предложените по-горе допълнения биха допринесли за: - по-добра защита на личните данни; - по-ясно разграничаване между различните форми на представителство на интереси; - по-пълна проследимост на участието в законодателния процес; - по-ефективно и балансирано прилагане на нормативната уредба.	**4.** Приема се по принцип. **5.** Приема се по принцип.	**4.** Относим е коментарът по т. 3. **5.** Предложението съответства на принципите на Закона за електронното управление и на предвидения в закона автоматизиран обмен на данни. Реализацията следва да се предвиди при разработването на информационната система.

4.	**Асоциация „Прозрачност без граници“** (чрез деловодната система на МП – на 19 юни 2026 г. и по ел. поща – на 25.06.2026 г.)	Не са декларирани данни	**1. Необосновано съкращаване на срока:** Публикуваната консултация е обявена за периода 11.06 – 25.06.2026 г., тоест точно 14 дни минимумът, допустим само по изключение. Мотивите обосновават съкращаването с две причини: първо, че разпоредбите за Регистъра (чл. 7, ал. 4, чл. 8, ал. 5, чл. 9 и чл. 12-23 ЗППИ) влизат в сила на 28 декември 2026 г. и наредбата трябва да е обнародвана не по-късно от 30 юни 2026 г.; второ, че Европейската комисия е посочила 1 юли 2026 г. като краен срок за приемане на наредбата по етап 223 от НПВУ, с риск от спиране на плащане по чл. 24, пар. б от Регламент (ЕС) 2021/241. Текстът на чл. 26, ал. 4 ЗНА, който предвижда възможността за използването на съкратен срок използва конкретен термин – „изключителен случай“. Изключителният случай, наред с другите си характеристики, не трябва да е обстоятелство, което е предварително известно и не може да бъде предизвикан от самата администрация, в случая чрез нейното бездействие. Сроковете, които мотивите изтъкват, са известни предварително и с голяма точност. Законът е обнародван на 27 март 2026 г. Той има деветмесечният срок за влизане в сила (§ 8 ЗППИ) и тримесечният срок за издаване на наредбата (§ 3 ЗППИ) текат от тогава. Срокът на ЕК по НПВУ също е дългосрочно известен. Тоест натискът във времето произтича от собственото забавяне на администрацията да започне процедурата по-рано, а не от външно, внезапно появило се, непредвидимо обстоятелство. „Изключителен случай“ по смисъла на нормата предполага извънредност и непредвидимост – а не управленско закъснение, чиито последици се прехвърлят върху участниците в консултацията чрез драстично намаляване на срока за консултации, независимо от сложността на материята и големия кръг адресати на правната норма. Законодателят предвижда само по изключение скъсяването на този срок като изисква това да бъде мотивирано от важни причини. Преценката за причините, които налагат скъсяването на срока е от компетентността на подготвящия издаването на нормативния акт орган, но наличието на	**1.** Не се приема.	**1.** На основание чл. 26, ал. 3 и 4 от Закона за нормативните актове проектът на Наредба за Регистъра за прозрачност е публикуван на интернет страницата на Министерството на правосъдието и на Портала за обществени консултации, като на заинтересованите лица се предостави 14-дневен срок за предложения и становища по проекта. По-краткият срок е обусловен от следните причини: 1. Съгласно § 8 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за прозрачност при представителство на интереси чл. 7, ал. 4, чл. 8, ал. 5, чл. 9 и чл. 12 – 23 влизат в сила 9 месеца от обнародването на закона в „Държавен вестник“. Предвид обстоятелството, че ЗППИ е обнародван в ДВ, бр. 30 от 27 март 2026 г., то същите влизат в сила **от 28 декември 2026 г.** Отложеното влизане в сила на така изброените разпоредби е пряко свързано с изграждането и въвеждането в експлоатация на Регистъра за прозрачност. Този срок е необходим с

			мотиви и тяхното съдържание подлежат на съдебен контрол – проверява се дали са формално налични, но и дали обосновават действително „изключителна" необходимост. ВАС последователно приема, че неспазването на изискването за мотивиране на по-краткия срок представлява съществено процесуално нарушение и е основание за отмяна на акта поради съществено нарушение на правилата за неговото приемане.		оглед на изпълнението на съответните законови процедури и самото техническото изграждане на информационната система на Регистъра и въвеждането му в експлоатация със заповед на председателя на Сметната палата. Част от законовите процедури е и издаването на Наредба от министъра на правосъдието, съгласувано с председателя на Сметната палата и министъра на електронното управление, което съгласно § 3 от преходните и заключителните разпоредби на ЗППИ е предвидено да стане в тримесечен срок от влизането в сила на закона. Наличието на подзаконов нормативен акт е абсолютно необходимо и представлява задължително условие за започване на правните и технически процедури по изграждането на Регистъра за прозрачност. Съгласно чл. 4а, ал. 1, изречение първо от Закона за електронното управление *Регистър е структурирана база данни, чието предназначение е да съхранява и да бъде доверен автентичен източник на данни, за чието водене съществува законово*

					основание и ***нормативно определен ред*** *за вписване заличаване и/или удостоверяване на факти и обстоятелства.* За да се спазят законовите и техническите изисквания, и най-вече срокът на влизане в сила на разпоредбите относно Регистъра за прозрачност – чл. 7, ал. 4, чл. 8, ал. 5, чл. 9 и чл. 12 – 23 ЗППИ, Наредбата следва да бъде обнародвана в „Държавен вестник“ не по-късно от 30 юни 2026 г. 2. Както беше отбелязано по-горе, специфичната цел, която се поставя с проекта на Наредба, е необходимостта от цялостно отчитане на етап 223 от реформа C10.R2: Противодействие на корупцията – „Влизане в сила на правен(ни) акт(ове) за уреждане на лобистките дейности“ от НПВУ, което е обусловено както от приемане на Закон за прозрачност при представителство на интереси (обн., ДВ, бр. 30 от 2026 г.), така и всички подзаконови нормативни актове, свързани с неговото приложение. В тази връзка в последната кореспонденция

					на Министерството на правосъдието с Работната група за реформи и инвестиции в Европейската комисия се уточнява от страна на Европейската комисия, че крайният срок за приемането на Наредбата е 1 юли 2026 г. Спазването на срока е от изключително значение за цялостното задоволително изпълнение на етапа. В противен случай е налице риск от спиране изплащането на безвъзмездна финансова помощ съгласно чл. 24, пар. 6 от Регламент (ЕС) 2021/231 на Европейския парламент и на Съвета от 12.02.2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост.
			2. Процедурно възражение: липсваща съгласувателна позиция на Сметната палата и на министъра на електронното управление: Съгласно чл. 19, ал. 3 ЗППИ редът за вписване, заличаване и удостоверяване на факти и обстоятелства в Регистъра се определя с наредба, издадена от министъра на правосъдието, съгласувано с председателя на Сметната палата и министъра на електронното управление (понастоящем – министъра на иновациите и дигиталната трансформация). Аналогично, чл. 8, ал. 6 ЗППИ изисква именно тази наредба да определи условията и реда за поддържане на календарите за срещи, включително формата на данните и автоматизирания обмен с Регистъра. Това е законова делегация към съвместно	**2.** Не се приема.	**2.** Извършено е съгласуване с двете ведомства на проекта, който е публикуван за обществени консултации. Становищата им са отразени в настоящата справка.

			нормотворчество. Регистърът се създава и води от Сметната палата (чл. 19, ал. ЗППИ), тя е администратор на личните данни (чл. 4 от проекта), нейният председател определя длъжностните лица (чл. 3 от проекта) и председателят на този орган издава заповедта за въвеждане в експлоатация (§ 2 от проекта). Същевременно целият модел на автоматизиран обмен с регистър БУЛСТАТ, Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ, ЕСГРАОН и Единния регистър за чужденци (чл. 12, ал. 2 ЗППИ; чл. 5, ал. 9 от проекта), както и оперативната съвместимост по чл. 4а от Закона за електронното управление, са в ресора на министъра на електронното управление/дигиталната трансформация. Въпреки това в публикувания пакет (проект на акт и мотиви, вер. 1.0 от 11.06.2026 г.) не е видна позицията на двете съвместно отговорни ведомства като елемент на съгласувателната процедура. Текстът на проекта също не е представен като съвместен. Мотивите дори отбелязват в бележка под линия, че съгласуването „ще се извърши" – тоест към момента на откриване на общественото обсъждане то предстои. Това поражда два проблема: - Обществената консултация по чл. 26 от Закона за нормативните актове следва да се провежда върху акта, какъвто ведомствата го предлагат съвместно. Ако текстът подлежи на съществено съгласуване след консултацията, гражданите и организациите коментират проект, който може да бъде променен по непрозрачен за тях начин, а вече депозираните становища – да изгубят предмет. Това нарушава логиката на консултацията и противоречи на законовата логика, върху която тя се извършва. Противоречи и с принципа на откритост по чл. 7 ЗППИ. - Този подход не позволява съдържанието на представения за обсъждане проект да бъде преценен и от гледна точка на техническата осъществимост на ключови разпоредби (автоматичен обмен, интерфейси, машинно четим формат, връзка с Портала за обществени консултации и сайта на Народното събрание). Тази оценка не може да бъде направено без ангажимента на органа, който отговаря за		

			електронното управление, и на самата Сметна палата като оператор на системата. Текстът следва да се оттегли за преработка, да се публикува консолидираната позиция на Сметната палата и на министъра на иновациите и дигиталната трансформация по проекта и обсъждането да се проведе върху общия-съгласуван текст. В работата по техническата част е уместно ранно включване на специалисти от Сметната палата и от ведомството по електронното управление, както и на администраторите на свързваните регистри, доколкото именно те носят отговорността за обмена и визуализацията на данните. В противен случай съществува риск от съдебна отмяна поради съществени нарушения на правилата по издаване на акта. **3. Необосновано нарастване на административната тежест:** Проектът на Наредба на места разширява обема на въвежданите данни и действия отвъд необходимото, в противоречие с принципа на процесуална и административна икономия и с изричната законова идея за автоматичен обмен на данни (чл. 12, ал. 2 и чл. 18, ал. 2 ЗППИ). Основните проблеми са: **3.1. Повторно въвеждане на данни, които вече са в публични регистри:** Идентификационни и адресни данни на физически и юридически лица, представляващите, правната форма и т.н. се съдържат в Търговския регистър, регистъра на ЮЛНЦ, БУЛСТАТ, ЕСГРАОН и Единния регистър за чужденци. Законът изрично предвижда автоматичен обмен с тях; следователно Наредбата трябва да възприеме модел „еднократно събиране – служебно извличане“, а ръчното попълване да е по изключение. В този смисъл данните по чл. 5, ал. 3, т. 1– 2 и съответните данни за физически лица следва да се извличат служебно. **3.2. Дублиране на проектите на актове:** Член 5, ал. 2, т. 5 и ал. 3, т. 6 изискват от представителя да въвежда данни за проекта на акт, включително сигнатура и номер на	**3.1.** Не се приема. **3.2.** Не се приема.	**3.1.** Противоречи на чл. 15, ал. 1 и 2 ЗППИ. **3.2.** Предложението противоречи на чл. 14, ал. 1, т. 5 и ал. 2, т. 6 във връзка с

			консултация. Това на практика кара задълженото лице да „пресъздава" официален проект. По-икономичното и законосъобразно решение е проектите да се създават първично от компетентната администрация или да се импортират от Портала за обществени консултации и сайта на Народното събрание (с което законът вече предвижда свързаност – чл. 9 и чл. 18, ал. 2 ЗППИ), а представителят само да избира съществуващ проект или да посочва временна тема, която впоследствие автоматично се свързва с официалния проект.		изискването на чл. 15, ал. 2 ЗППИ относно изискването за лично вписване на обстоятелствата.
			3.3. Декларация за достоверност при всяко вписване и всяка промяна: Декларацията по чл. 5, ал. 7 (приложението) е под наказателна отговорност по чл. 313 НК. При честа актуализация на обстоятелства (7-дневен срок по чл. 5, ал. 8) и автоматично отразяване на промени от първичните регистри (чл. 5, ал. 9) изискването за нова пълна декларация при всяка промяна е непропорционално. Декларацията следва да се подава при първоначално вписване и да се подписва отново само при промяна на обстоятелства, които лицето въвежда ръчно, а не при служебно отразени промени. Не е необходимо да се декларират обстоятелства които са извлечени от официални регистри, които имат именно такава цел – да удостоверяват факти и обстоятелства през органите на публичната власт и третите лица. Такава е и логиката на прокламираната държавна политика.	**3.3.** Не се приема.	**3.3.** Съгласно Закона за електронното управление регистър е структурирана база данни, чието предназначение е да съхранява и да бъде доверен автентичен източник на данни. При регистрация в Регистъра за прозрачност не се изискват документи за вписване и по тази причина декларацията е единствен източник на информация. Относим е и коментарът по т. 3.1.
			3.4. Кратки и несъразмерни срокове: Тридневният срок за отразяване на срещи (чл. 9, ал. 1) и тридневният срок за корекции (чл. 10, ал. 3) - доколкото законът не определя такива срокове, въвеждането им не може да бъде обвързано с правни последици. Те могат да бъдат само инструктивни. Като цяло административната тежест следва да пада предимно върху системата (чрез автоматизация), а не върху задължените лица. В противен случай се рискува обезкуражаване на гражданското и експертното участие,	**3.4.** Не се съдържа предложение за нормативна промяна.	**3.4.** Не се съдържа предложение за нормативна промяна.

			особено по теми от значим обществен интерес, докато лица, попадащи в изключенията, остават необременени – дисбаланс, който би довел до избягване на регистрационния режим. **4. Логически и правни несъответствия между закона и проекта на Наредба:** **4.1. Проверка по редовност само при пълномощник (чл. 6 – 7) срещу забраната за одобрение (чл. 15, ал. 1 ЗППИ):** Член 15, ал. 1 ЗППИ постановява, че вписванията се извършват самостоятелно и регистрацията не подлежи на одобрение от служител на администрацията. Проектът обаче въвежда в чл. 7 проверка на редовността и статус „в процес на проверка“ за случаите на вписване чрез пълномощник, докато при лично подаване (чл. 6, ал. 3) проверка няма. Законът не прави такова разграничение между лично и упълномощено вписване по отношение на предварителния контрол – чл. 15, ал. 4 ЗППИ урежда последващо заличаване на нередовни вписвания, без значение как са подадени. Така проектът създава за част от лицата квазиодобрителен режим, какъвто законът изключва. **Предложение:** Проверката при вписване чрез пълномощник да се ограничи до формална/техническа проверка на представителната власт (пълномощното), без преценка по същество дали лицето „има право“ да се впише, и без обвързване на самото публикуване с предварително одобрение; контролът върху редовността да следва общия последващ ред по чл. 15, ал. 4 ЗППИ.	**4.1.** Приема се по принцип.	**4.1.** Наредбата, както и ЗППИ, не разграничава нередовност при заявено вписване лично или чрез пълномощник и в двата случая при констатиране на нередовност вписването подлежи на заличаване. При вписване чрез пълномощник проверката ще се ограничи до формална/техническа проверка на представителната власт (пълномощното), без преценка по същество дали лицето „има право“ да се впише. При всички вписвания проверката за редовност ще се осъществява чрез автоматичен обмен на данни с регистрите по чл. 12, ал. 2 ЗППИ.
			4.2. Заличаване на данни като последица от неизпълнение на указания (чл. 7, ал. 3) срещу санкционната процедура по чл. 23 ЗППИ: Член 7, ал. 3 от проекта предвижда, че при неизпълнение на указания в 7-дневен срок заявените данни „се заличават“ с електронно съобщение. Това смесва два различни законови института: последващото заличаване на нередовни вписвания (чл. 15,	**4.2.** Не се приема.	**4.2.** Текстът е в съответствие с чл. 15, ал. 4 ЗППИ, който не предвижда изричен акт.

			ал. 4 ЗППИ) и административнонаказателната процедура (чл. 23 ЗППИ – протокол, предписание, АУАН, наказателно постановление от председателя на Сметната палата, с 14-дневни срокове и съдебно обжалване по ЗАНН). Заличаването засяга статуса на лицето и упражняването на правата по чл. 17 ЗППИ, поради което следва да се извършва с изричен акт, подлежащ на оспорване, а не чрез съобщение с неустановен автор.		
			4.3. Реквизити на календара за срещи (чл. 10, ал. 1) надхвърлят чл. 8, ал. 5 ЗППИ: Член 8, ал. 5 ЗППИ изчерпателно изброява какво се отразява за всяка среща: дата, присъствали лица, обсъждана тема и пореден номер, когато срещите по даден въпрос са повече от една. Проектът (чл. 10, ал. 1) добавя нови задължителни реквизити – длъжности на присъствалите, регистрационен номер на представителя, наименование на юридическото лице, сигнатура/номер на консултацията. Доколкото наредбата не може да дописва закона, добавянето на задължителни реквизити надхвърля делегацията. Дописване представлява и използването на общия термин – „среща“. Законът говори само за „лични срещи“ – други форми на комуникация не подлежат на отразяване в календара.	**4.3.** Не се приема.	**4.3.** В Наредбата е направена само конкретизация на предвидените за вписване обстоятелства.
			4.4. Срок за отразяване на срещите (чл. 9, ал. 1) без законова опора: Член 9, ал. 1 от проекта въвежда 3-дневен срок за отразяване на проведените срещи. Член 8, ал. 5 ЗППИ не предвижда срок. Въвеждането на нов срочен ангажимент за органите по чл. 5 е допустимо само доколкото се квалифицира като част от „реда“ за поддържане на календарите по чл. 8, ал. 6, но не следва да бъде обвързвано с неблагоприятни правни последици.	**4.4.** Не се приема.	**4.4.** Текстът съответства на чл. 15 ЗППИ.
			4.5. Препращане към „чл. 13 от закона“ без отчитане на изключенията по чл. 13, ал. 3 (чл. 5, ал. 1 от проекта): Член 5, ал. 1 от проекта предвижда, че на вписване подлежат	**4.5.** Не се приема.	**4.5.** Проектът на Наредба не препраща към чл. 13 ЗППИ, а към условията по чл. 13 от

			представители, които отговарят на условията по чл. 13 от закона. Задължението за вписване обаче произтича от чл. 13, ал. 1, докато чл. 13, ал. 3 изброява изрични изключения (адвокати, съсловни организации, политически партии, синдикати, работодателски организации, медии, религиозни общности, дипломатически представители и др.). Общото препращане „по чл. 13“ е неточно и може да създаде впечатление, че и изключените лица подлежат на вписване. Позоваването трябва да се прецизира на „чл. 13, ал. 1“.		закона, чрез които условия ясно са разграничени лицата, които подлежат на вписване в Регистъра.
			4.6. Номенклатура на сферите на дейност (чл. 5, ал. 4) без изрична делегация: Член 5, ал. 4 от проекта определя, че сферите на дейност се установяват въз основа на номенклатурата на областите на политики от Портала за обществени консултации. Подходът е разумен и осигурява обща таксономия (в съответствие с чл. 9 и чл. 18, ал. 2 ЗППИ), но законът не съдържа изрична делегация за въвеждане на класификатор. Правно-технически този текст се явява „„дописване” на закона и следва да отпадне.	**4.6.** Не се приема.	**4.6.** Разпоредбата съответства на чл. 14, ал. 1, т. 4 ЗППИ и представлява конкретизация на общото понятие „сфера на дейност“.
			4.7. Удостоверяване на факти и обстоятелства – уредено в закона, но липсващо в проекта: Член 19, ал. 3 ЗППИ изрично възлага на наредбата да уреди и „удостоверяване на факти и обстоятелства“ в Регистъра. Проектът съдържа подробни правила за вписване и заличаване, но не урежда издаването на удостоверения, въпреки че това е изричен елемент от делегацията и практическа необходимост (напр. удостоверение за актуално състояние, за вписване по област и/или проект, за заличаване, за липса на вписване). Проектът на наредба следва да се допълни с раздел или разпоредба за видовете удостоверения и реда за издаването им. Изрично трябва да се посочи, че удостоверението няма характер на разрешение за дейност, а само удостоверява факти към определен момент.	**4.7.** Не се приема.	**4.7.** Законът в чл. 18, ал. 1 осигурява възможност единствено за извършване на справки и в уредбата не се предвижда извършването на административни услуги.
			4.8. Деклариране срещу заплащане или не – на ниво профил или на ниво проект: Член 14, ал. 1, т. 7 и ал. 2, т. 8 ЗППИ изискват декларация дали представителството е	**4.8.** Приема се по принцип.	**4.8.** Предложението не изисква нормативна уреждане, а практическото

			възмездно или не, а при възмездно – данни за възложителя (чл. 14, ал. 3). Едно лице може да представлява безвъзмездно обществен интерес по една тема и възмездно частен интерес по друга. Проектът не урежда ясно дали декларацията е обща за профила, или по отделен проект, съответно област на интерес. Това трябва да се прецизира, и с оглед на използваното понятие – възлагане, което предполага възмезден двустранен договор, който по своята същност изключва за свой предмет защита на обществения интерес. Това налага изрично да се уреди, че декларацията за възмездност или безвъзмездност и данните за възложителя се подават поотделно и самостоятелно са всеки отделен случай, а не като обща характеристика на профила (чл. 5, ал. 5 от проекта).		осъществяване на вписването, съответно декларирането на обстоятелствата по чл. 14, ал. 1, т. 7 и ал. 2, т. 8 ЗППИ следва да се предвиди при разработването на информационната система.
			4.9. Маркиране „проверен“, съответно „непроверен“ и риск от квазилицензионен ефект, съответно преобразуване на регистрационния режим в разрешителен: Статусът „в процес на проверка“ по чл. 7, ал. 1 от проекта, ако се визуализира публично, може да създаде впечатление за две категории легитимност на вписаните лица. Това би противоречало на декларативния характер на вписването по чл. 15, ал. 1 ЗППИ. Законът не предвижда разграничаване на „проверени“ и „непроверени“ лица. Това може да бъде само вътрешен статус, който не следва да се отразява като легитимност в публичния интерфейс.	**4.9.** Не се приема.	**4.9.** Визуализирането на статуса на процеса на вписване не превръща режима в „разрешителен“, тъй като се проверява единствено верността на заявените обстоятелства по реда на чл. 12, ал. 2 ЗППИ.
			5. Заключение: Проектът на Наредба следва да остане в рамките на законовата делегация по чл. 8, ал. 6 и чл. 19, ал. 3 ЗППИ: Да урежда реда за вписване, заличаване и удостоверяване и условията за поддържане на календарите, без да създава нови основания за регистрация, нови задължени лица, нови реквизити или нов предварителен контрол извън закона. Настояваме общественото обсъждане да се проведе върху текста, съгласуван съвместно от Министерството на правосъдието, Сметната палата и министъра на иновациите	**5.** Приема се по принцип.	**5.** Не се съдържат конкретни предложения.

			и дигиталната трансформация, с видима тяхна позиция; Да се възприеме изрично разграничаване на гражданското участие от професионалното представителство на интереси при декларирането дали представителството е възмездно или не; Да се намали административната тежест чрез служебно извличане и автоматизация и да се отстранят посочените несъответствия между закона и проекта на Наредбата.		
5.	**Български център за нестопанско право** (чрез ел. поща и деловодната система на МП – на 22 юни 2026 г.) Публикувано на портала за обществени консултации	Не са декларирани данни	**1. Относно обхвата на проверката извършвана от длъжностните лица:** **Член 7, ал. 1 да се измени така:** „Чл. 7. (1) Длъжностните лица по чл. 3 проверяват дали: 1. е подадено заявление за вписване или заличаване на обстоятелства при спазване на предвидените за това форма и ред 2. заявеното обстоятелство подлежи на вписване и не е вписано 3. заявлението изхожда от оправомощено лице; 4. към заявлението са приложени всички документи съгласно изискванията на закон (алтернативно - е представена декларация по чл. 5, ал. 7)“. <u>Мотиви:</u> Съгласно чл. 15 ЗППИ „Вписванията в Регистъра се извършват самостоятелно от лицата по чл. 13, ал. 1 по електронен път, като регистрацията не подлежи на одобрение от служител на администрацията. … Нередовни вписвания се заличават от служители, определени с наредбата по чл. 19, ал. 3, в едноседмичен срок от връчване на съобщение на заявилото вписване лице, с което му се дават указания да отстрани нередовностите“. В проекта на Наредба се предвижда проверка от страна на длъжностно лице и съответно издаване на указания само в случай, че заявеното вписване е извършено чрез пълномощник (чл. 7). Според чл. 7 на проекта на Наредбата ще се „проверяват редовността на заявените обстоятелства“ което поставя въпроса какъв е нейният обхват. В тази връзка се предлага чл. 7 да се замени с по-ясна формулировка, която да се	**1.** Приема се по принцип.	**1.** Не се налага промяна в текста, тъй като при всички вписвания проверката за редовност ще се осъществява чрез автоматичен обмен на данни с регистрите по чл. 12, ал. 2 ЗППИ.

			основава на принципа на формална проверка по отношение на заявените за вписване обстоятелства, какъвто принцип е възприет в регистърното производство в ТРРЮЛНЦ (виж чл. 21 ЗТРРЮЛНЦ).		
			2. Относно условията за служебно заличаване от Регистъра за прозрачност: Предлага се служебното заличаване от Регистъра по отношение на запретени лица (чл. 8, ал. 2, т. 1 от проекта) да отпадне като възможност като неотговарящо на закона и изхождащо единствено от стереотипно разбиране за запратените, което допринася за нарушаване на гарантираните им от Конвенция за правата на хората с увреждания. <u>Мотиви:</u> Съгласно чл. 8 от проекта на Наредба длъжностните лица по чл. 3 извършват служебно заличаване на вписано лице в Регистъра при поставяне под запрещение на физическото лице. Такова изискване ЗППИ не поставя, а същевременно ЗППИ не дефинира „представителство на интереси“ като мандатно правоотношение. В практиката са добре известни т. нар. самозастъпници – хора принадлежащи към дадено уязвима група, които се борят за равни права. В тази връзка и запратени лица могат да са самозастъпници или да се застъпват за други каузи като извършвайки тази дейност да осъществяват представителство на интереси по смисъла на закона.	**2.** Не се приема.	**2.** Съгласно чл. 15, ал. 2 от закона вписването е само лично или чрез пълномощник.
			3. Относно образеца на декларация: Предлага се полетата за постоянен и настоящ адрес, както и данни за идентификация на лична карта да отпаднат от образеца на декларация по чл. 5, ал. 7. <u>Мотиви:</u> В предложения образец на декларация са предвидени полета за попълване на постоянен и настоящ адрес както и данни за идентификация на лична карта. Тези категории лични данни	**3.** Приема се.	**3.** Предложението е отразено в проекта на акт.

			не се изискват от ЗППИ при вписване на обстоятелства в Регистъра за прозрачност. Същевременно, за да се идентифицира едно лице еднозначно, ЕГН (ЛНЧ) и имена са напълно достатъчни. В тази връзка изискването на данни за личен документ и адреси на физическото лице ще е в разрез с принципа на минимизация на данните заложен в Общия регламент относно защитата на данните. Взимайки пример от образеца на аналогичната декларация предвидена в чл. 13 ЗТРРЮЛНЦ, предлагаме полетата за събиране на тези излишни категории лични данни да отпаднат от образеца на декларация по чл. 5, ал. 7. **4. Относно процеса по провеждане на обществена консултация:** Съгласно чл. 26 ЗНА обществена консултация по проект на нормативен акт може да се проведе при съкратен срок при „изключителни случаи и изрично посочване на причините.“ В конкретния случай съгласно ЗППИ наредбата, проект на която е обект на обществена консултация, следва да се приеме в тримесечен срок от влизане в сила на закона или на 28 юни 2026, а в мотивите за съкратения срок на консултацията е посочено: „В тази връзка в последната кореспонденция на Министерството на правосъдието с Работната група за реформи и инвестиции в Европейската комисия се уточнява от страна на Европейската комисия, че крайният срок за приемането на Наредбата е 1 юли 2026 г.“ Тази фактология показва, че с съкратеният срок на консултацията се налага поради институционално забавяне, а не поради изключителен случай. В тази връзка изразяваме принципното си несъгласие възможността за пълноценно гражданско участие чрез процеса по обществена консултация да бъде ограничавана поради забавяне на институцията отговорно за изготвяне на нормативния акт в условия на предвидими срокове посочени в закона. Изискванията на ЗНА следва да са дисциплиниращи за държавните органи и разширително тълкуване на условията, при които може да се съкрати срокът за консултации, следва да се тълкуват стеснително в полза на правото на	**4.** Не се приема.	**4.** На основание чл. 26, ал. 3 и 4 от Закона за нормативните актове проектът на Наредба за Регистъра за прозрачност е публикуван на интернет страницата на Министерството на правосъдието и на Портала за обществени консултации, като на заинтересованите лица се предостави 14-дневен срок за предложения и становища по проекта. По-краткият срок е обусловен от следните причини: 1. Съгласно § 8 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за прозрачност при представителство на интереси чл. 7, ал. 4, чл. 8, ал. 5, чл. 9 и чл. 12 – 23 влизат в сила 9 месеца от обнародването на закона в „Държавен вестник“.

			гражданите да участват в процесите по вземане на решения.		Предвид обстоятелството, че ЗППИ е обнародван в ДВ, бр. 30 от 27 март 2026 г., то същите влизат в сила **от 28 декември 2026 г.** Отложеното влизане в сила на така изброените разпоредби е пряко свързано с изграждането и въвеждането в експлоатация на Регистъра за прозрачност. Този срок е необходим с оглед на изпълнението на съответните законови процедури и самото техническото изграждане на информационната система на Регистъра и въвеждането му в експлоатация със заповед на председателя на Сметната палата. Част от законовите процедури е и издаването на Наредба от министъра на правосъдието, съгласувано с председателя на Сметната палата и министъра на електронното управление, което съгласно § 3 от преходните и заключителните разпоредби на ЗППИ е предвидено да стане в тримесечен срок от влизането в сила на закона. Наличието на подзаконов нормативен акт е абсолютно необходимо и представлява задължително условие за започване на правните и

					технически процедури по изграждането на Регистъра за прозрачност. Съгласно чл. 4а, ал. 1, изречение първо от Закона за електронното управление *Регистър е структурирана база данни, чието предназначение е да съхранява и да бъде доверен автентичен източник на данни, за чието водене съществува законово основание и* ***нормативно определен ред*** *за вписване заличаване и/или удостоверяване на факти и обстоятелства.* За да се спазят законовите и техническите изисквания, и най-вече срокът на влизане в сила на разпоредбите относно Регистъра за прозрачност – чл. 7, ал. 4, чл. 8, ал. 5, чл. 9 и чл. 12 – 23 ЗППИ, Наредбата следва да бъде обнародвана в „Държавен вестник“ не по-късно от 30 юни 2026 г. 2. Както беше отбелязано по-горе, специфичната цел, която се поставя с проекта на Наредба, е необходимостта от цялостно отчитане на етап 223 от реформа C10.R2: Противодействие на корупцията – „Влизане в сила на правен(ни) акт(ове)

					за уреждане на лобистките дейности“ от НПВУ, което е обусловено както от приемане на Закон за прозрачност при представителство на интереси (обн., ДВ, бр. 30 от 2026 г.), така и всички подзаконови нормативни актове, свързани с неговото приложение. В тази връзка в последната кореспонденция на Министерството на правосъдието с Работната група за реформи и инвестиции в Европейската комисия се уточнява от страна на Европейската комисия, че крайният срок за приемането на Наредбата е 1 юли 2026 г. Спазването на срока е от изключително значение за цялостното задоволително изпълнение на етапа. В противен случай е налице риск от спиране изплащането на безвъзмездна финансова помощ съгласно чл. 24, пар. 6 от Регламент (ЕС) 2021/231 на Европейския парламент и на Съвета от 12.02.2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост.

6.	**Министерство на иновациите и дигиталната трансформация** Становище по чл. 7з от Закона за електронното управление (чрез деловодната система на МП – на 22 юни 2026 г.)	неотносимо	**1. В чл. 1, ал. 2 да бъде направена следната редакция:** След думите „Сметната палата“ изразът „при условията на чл. 4а от Закона за електронното управление“ да се замени с текста „съгласно разпоредбите на Закона за електронното управление“. <u>Мотиви:</u> Освен в чл. 4а от Закона за електронното управление, изисквания към създаването, поддържането и воденето на регистри се съдържат и в 52б и 52в от същия. В приложното му поле са включени и общите изисквания към информационните системи. От друга страна чл. 52а от ЗЕУ дава възможност за използване на изградената и поддържана от министъра на иновациите и дигиталната трансформация информационна система за централизирано изграждане и поддържане на регистри.	**1.** Приема се.	**1.** Предложението е отразено в проекта на акт.
			2. Предлага се чл. 2, ал. 2 от проекта на наредбата да се измени по следния начин: „Достъпът до Регистъра, както и вписването и заличаването на обстоятелства в него, се осъществяват посредством публичен интерфейс, чрез интернет страницата на Сметната палата.“ <u>Мотиви:</u> Разпоредбата следва да се приведе в съответствие с изискванията на чл. 20 от Закона за прозрачност при представителство на интереси.	**2.** Приема се.	**2.** Предложението е отразено в проекта на акт.
			3. По отношение на чл. 7 от проекта на наредба е необходимо допълнително прецизиране на процеса по вписване, чрез регламентиране на статусите на вписването и действията при преминаване между тях. Следва да бъде осигурена яснота относно отделните етапи на процедурата, независимо дали вписването се извършва лично или чрез упълномощено лице. Регистърът трябва да предоставя достъпна, логически обвързана и проследима информация относно текущия статус и предприетите	**3.** Приема се.	**3.** Предложението е отразено в проекта на акт.

			действия, като например: „заявяване“, „в процес на проверка“, „указания за отстраняване на нередовности“, „вписване“, „заличаване на заявените данни“, заличаване на вписването. Мотиви: Предложението цели осигуряване на правна сигурност, проследимост на административния процес и предпоставки за еднозначна техническа реализация на Регистъра. **4. Предлага се чл. 9, ал. 5 от проекта да бъде редактирана в следния вид:** „(5) Достъпът и работата с модул „Календар за срещи“ се осъществява след електронна идентификация по реда на чл. 5, ал. 2, т. 1-3 от Закона за електронното управление.“ Мотиви: С предложението се цели конкретизирането на средствата за идентификация с ниво на осигуреност „високо“, в съответствие с чл. 5, ал. 2, т. 1-3 от ЗЕУ. Добавена е думата “работа“, тъй като понятието е използвано и в предходната алинея по повод вписванията в „Календарите“.	**4.** Приема се след редакция.	**4.** Предложението е отразено в проекта на акт.
7.	**Алианс на технологичната индустрия** (чрез ел. поща и деловодната система на МП – на 22 юни 2026 г.)	Не са декларирани данни	**1. Предложение по чл. 5, ал. 2, т. 5 и ал. 3, т. 6:** Разпоредбите предвиждат при вписване в Регистъра да се посочват данни за проекти на актове по чл. 3, ал. 1 от закона, по които се осъществява представителство на интереси, включително сигнатура на акта от интернет страницата на Народното събрание и/или номер на консултацията на проекта на акт от Портала за обществени консултации, когато е приложимо. Принципно не възразяваме срещу изискването за вписване на проектите на актове, по които се осъществява представителство на интереси, доколкото същото произтича пряко от закона. Същевременно считаме, че **предвиденото в разпоредбите позоваване на номера на консултацията от Портала за обществени консултации би могло да бъде допълнително прецизирано, че използването на този реквизит има единствено идентификационна функция по отношение на**	**1.** Не се приема.	**1.** Не се съдържа конкретно предложение.

			съответния проект на акт и не засяга приложимия режим за участие в обществени консултации по реда на Закона за нормативните актове. Подобно уточнение би допринесло за по-голяма правна сигурност и предвидимост при прилагането на закона и наредбата. **2. Предложение за нова редакция на чл. 5, ал. 4**: „(4) Сферите на дейност по ал. 2, т. 4 и ал. 3, т. 5 се определят въз основа на номенклатурата на областите на политики, използвана в Портала за обществени консултации. Областта на интерес се определя чрез посочване на съответните области на политики и регулиране, по които лицето осъществява представителство на интереси.“ <u>Мотиви:</u> Разпоредбата предвижда, че областта на интерес се определя чрез посочване на органа по чл. 5 от закона, към чиято дейност представителят има интерес. Подобен подход не съответства на смисъла и целите на закона. Понятието **„област на интерес“** по своето естество следва да **се свързва с предметни области на политики**, обществени отношения и регулаторни режими, като например електронни съобщения, цифрова инфраструктура, медийна политика, киберсигурност, защита на потребителите, конкурентна политика, околна среда, транспорт, енергетика и други, **а не с конкретна институция или административен орган**. Една и съща област на политика често попада в компетентността на множество институции. Например въпросите на цифровата трансформация могат едновременно да бъдат предмет на дейност на Министерския съвет, ресорни министерства, независими регулатори, Народното събрание и органи на местното самоуправление. Поради това обвързването на областта на интерес с конкретен орган не позволява коректно описание на действителния предмет на представителството на интереси и създава риск от непълно, неточно или формално деклариране на информацията. Освен това подобен подход съществено ограничава	**2.** Не се приема.	**2.** Областите на политики са свързани с компетентността на определени държавни органи по ясен и недвусмислен начин в Портала за обществени консултации.

			информативната стойност на Регистъра. Целта на закона е да осигури прозрачност относно интересите и политиките, по които се осъществява представителство на интереси. За обществото е значително по-полезно да може да установи кои лица и организации работят по теми като цифрова инфраструктура, киберсигурност или здравеопазване, отколкото да установи единствено с кои институции взаимодействат. Следва да се отчете и че органите по чл. 5 от закона представляват адресат на представителството на интереси, а не самия предмет на интереса. Използването на институционален критерий би могло да доведе до различно третиране на лица и организации, които осъществяват представителство по една и съща тема, но пред различни органи. В резултат на това регистърът няма да предоставя сравнима и последователна информация относно действителните области на представителство на интереси.		
8.	**Сдружение „Браншова асоциация на българските телекомуникационни оператори“ (БАБТО)** (чрез ел. поща и деловодната система на МП – на 22 юни 2026 г.)	Не са декларирани данни	**1. Проектът изисква посочване на ненужна и утежняваща конкретика, като сигнатурата на акта (в Народното събрание) или номера на консултацията (в портала за обществено осъждане), по който организацията е осъществявала представителство по интереси.** Такова изискване няма в Закона. Законът в чл. 14 говори единствено за *проект на акт, по който се осъществява представителство на интереси*. Обективно е възможно представителството по интереси да се осъществява с цел подобряване и усъвършенстване на законодателната уредба, в който случаи не съществува сигнатура или номер на консултация, по която да се дават становища. Аналогично е и за предложенията и сигналите. Ако това изискване в Проекта остане очакваме, че без такива данни организацията няма да може да се регистрира и на практика ще се прибягва до различни юридически еквилибристики с цел да се сдобие с необходимият номер, за да го попълни в софтуерната система за регистрация. **Предложение на БАБТО:** Предлагаме да отпадне	**1.** Не се приема.	**1.** Чрез чл. 5, ал. 1, т. 5 и ал. 3, т. 6 се осигурява практическото приложение на чл. 9 от закона.

			конкретиката и да остане максимум законовият текст – *проект на акт, по който се осъществява представителство на интереси* с опция за попълване на текстово поле в свободна форма, която да допуска по-широко формулиране, а не избор от падащи менюта, например: *актове в областта на електронните съобщения и електронните съобщителни мрежи.* **2. Необходимо е да се уточни какво означава „представителство на интереси срещу заплащане”** и дали браншовите асоциации, които събират членски внос, следва да се считат за такива или се има предвид възнаграждение за професионалната дейност по лобиране. Това е важно, тъй като чл. 5 от Проекта изисква при представителство на интереси срещу заплащане да се декларират лични данни за възложителя – физическо лице и в този контекст възложители ли са членовете на браншовите асоциации? **Предложение на БАБТО:** Предлагаме в чл. 5 например да се включи нова ал. 10 със следния примерен текст: „*Не се счита, че извършват представителство на интереси срещу заплащане юридическите лица с нестопанска цел, създадени по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, когато събират членски внос от членовете си във връзка с осъществяваната от тях дейност“*. **3. Проектът трябва ясно да укаже, че регистрацията е еднократен акт**, както и да разграничи ясно случаите, в които регистрираното лице е длъжно да уведомява за промени в заявените данни (чл. 5, ал. 8 от Проекта казва, че промени се заявяват в 7-дневен срок). От предложения текст на чл. 5 излиза, че за всяко становище към законопроект или обществена консултация, организацията трябва да заявява промени в 7-дневен срок защото част от реквизитите на регистрацията са именно сигнатурата на акта или номера на консултацията. Подобно задължение считаме, че е лишено от логика, още повече в конкретните случаи всички становища по законопроекти или по обществено обсъждане се публикуват общодостъпно на интернет страниците на НС	**2.** Не се приема.	**2.** Предложението е извън обхвата на законовата делегация.

			и на портала за обществени консултации и/или органът е длъжен да обсъди и даде отговор на всяко постъпило такова също в публичен документ. **Предложение на БАБТО:** **3.1.** Да се укаже ясно, че регистрацията е еднократен акт и че не за всеки акт на представителство по интереси трябва да се прави отделна регистрация или промени в нея;	**3.1.** Приема се по принцип.	**3.1.** Предложението не изисква нормативна уреждане, а практическото осъществяване на вписването, следва да се предвиди при разработването на информационната система.
			3.2. Да се лимитират до абсолютния минимум с цел защита на обществения интерес и гарантиране на прозрачност задълженията за подаване на допълнителна информация към регистъра за прозрачност и това да са само информация, която не е публична и/или не може да бъде осигурена чрез сътрудничество между регистъра и друг държавен орган/институция;	**3.2.** Приема се по принцип.	**3.2.** Относим е коментарът по т. 3.1.
			3.3. Да се удължи 7-дневният срок за заявяване на промени.	**3.3.** Не се приема.	**3.3.** Предложението не е мотивирано, същевременно вписването се извършва изцяло по електронен път и не изисква технологично време.
			4. Недоумение буди разпоредбата на чл. 7 от Проекта, че при лично подаване на заявления в Регистъра на прозрачността регистрацията няма да подлежи на одобрение, но при подаване от пълномощник редовността на данните ще се проверява от упълномощено от председателят на Сметната палата лице в 7 дневен срок и ще се дава 7-дневен срок за отстраняването им. Обръщаме внимание, че пълномощникът е лице, което представлява упълномощителя, като извършва правни и	**4.** Приема се по принцип.	**4.** Наредбата, както и ЗППИ, не разграничава нередовност при заявено вписване лично или чрез пълномощник и в двата случая при констатиране на нередовност вписването подлежи на заличаване. При вписване чрез пълномощник

			фактически действия от негово име и за негова сметка, чиито последици настъпват директно в правната сфера на упълномощителя. В този смисъл, практиката на други регистри, като например търговския регистър или регистър БУЛСТАТ, е да има изисквания за упълномощаването (напр. с нотариално заверен подпис или адвокатско пълномощно в обикновена писмена форма), но не и да има различна процедура или правни последици в зависимост от това дали заявлението се подава от пълномощник или лично от представляващия. На практика вероятно изключително малък брой заявления биха се подавали лично от представляващия. **Предложение на БАБТО:** Член 7 от Проекта да се редактира изцяло като се уеднакви режима на разглеждане на заявленията независимо дали се подават лично или чрез пълномощник и се въведе изискване за пълномощното, например аналогично на изискванията за заявяване на вписванията в търговския регистър или регистър БУЛСТАТ. **5. В образеца на Декларацията за истинност по чл. 5, ал. 7 от Закона декларирания текст е погрешен.** В Проекта пише *Декларирам, че вписаните от мен обстоятелства, са верни.* Следва да бъде *Декларирам,* ***че заявените от*** *мен обстоятелства са верни*, доколкото тази декларация се прилага именно към заявлението, а вписването се извършва от компетентния орган.	**5.** Приема се по принцип.	проверката ще се ограничи до формална/техническа проверка на представителната власт (пълномощното), без преценка по същество дали лицето „има право“ да се впише. При всички вписвания проверката за редовност ще се осъществява чрез автоматичен обмен на данни с регистрите по чл. 12, ал. 2 ЗППИ. **5.** Извършена е редакция в текста.
9.	**Български институт за правни инициативи** (чрез ел. поща и деловодната система на МП – на 24 юни 2026 г.) Публикувано на портала за обществени консултации	Не са декларирани данни	**Предлага се чл. 6, ал. 4 от проекта да бъде изменен, както следва:** „*При вписване на представител на интереси в Регистъра се генерира уникален регистрационен номер*.“ <u>Алтернативно:</u> „*При вписване на представител на интереси в Регистъра се генерира уникален регистрационен номер, който може да бъде посочван при провеждане на срещи и представяне на становища пред органите и лицата по чл. 5 от закона.*“ <u>Мотиви:</u> Разпоредбата на чл. 6, ал. 4 от проекта надхвърля законовата	Не се приема.	Задължението за посочване на регистрационен номер е в изпълнение на чл. 9 ЗППИ – законодателен отпечатък.

			рамка и създава риск от ограничаване на свободното участие на граждани и организации в обществения дебат. Според чл. 6, ал. 4 при вписване на представител на интереси в Регистъра се генерира уникален регистрационен номер, който се посочва при провеждане на срещи и представяне на становища пред органите и лицата по чл. 5 от закона. **На първо място**, подобно задължение не е предвидено в ЗППИ. Законът урежда задължението за регистрация, определя обстоятелствата, които подлежат на вписване, както и данните, които се съдържат в регистъра. Никъде законът не предвижда вписаните лица да бъдат задължавани да използват регистрационен номер при комуникация с институциите или при упражняване на правото си да представят становища и предложения. Съгласно чл. 19, ал. 3 от закона наредбата следва да уреди реда за вписване, заличаване и удостоверяване на факти и обстоятелства в регистъра. Законът не съдържа делегация за въвеждане на нови задължения за лицата, които подлежат на регистрация. Поради това изискването за посочване на регистрационен номер представлява ново материалноправно задължение, което изглежда като дописване на закона. **Вторият проблем** е свързан със символиката и практическите последици от подобно изискване. Един от основните аргументи в подкрепа на закона беше, че той не въвежда лицензиране или разрешителен режим за участие в процеса на формиране на политики. Задължението за представяне на регистрационен номер при срещи и становища създава различно възприятие. На практика се формира впечатление, че участието в процеса на формиране на политики е допустимо само след получаване на официален идентификатор от държавата. В по-широк смисъл това напомня и на вече установени антидемократични практики в други държави за ограничаване на работата на гражданското общество и неговото негативно „етикетиране“. Формално регистрационният номер може да не се счита за необходимост от институционално позволение за осъществяване на контакта, но неговото задължително използване при работата с институциите може да бъде		

			възприето именно като основата на разрешителен режим, както от администрацията, така и от самите граждани и организации. Това е особено чувствително в контекста на обществените дебати около закона, при които многократно бяха изразявани опасения, че режимът може да доведе до стигматизиране на граждански организации и активисти, участващи в застъпническа дейност. Особено обезпокоително е въздействието на тази разпоредба върху организациите на гражданското общество, експертните мрежи и гражданските инициативи. Значителна част от изброените участват в процесите на консултиране и изработване на политики не с цел извличане на частна облага, а за защита на обществени интереси. Въвеждането на задължение всяко становище или среща да бъде придружено от регистрационен номер може да доведе до допълнителна административна тежест и до възприемането на гражданското участие като дейност, която подлежи на специална регистрация и контрол от страна на държавата, а не като гарантирано право. Това, от своя страна, може да доведе до отказ от упражняване на законоустановени права Не е ясно и каква легитимна цел преследва въвеждането на подобно задължение. Регистърът така или иначе ще съдържа информация за всички вписани лица и ще позволява извършването на справки по различни критерии. Същевременно календарите за срещи ще съдържат имената на участниците и информация за проведените срещи. Следователно проследимостта на контактите може да бъде постигната и без въвеждането на допълнително задължение за използване на регистрационен номер. **В заключение** целта на закона следва да бъде повишаване на прозрачността на процеса на вземане на решения, а не създаване на допълнителни формални изисквания за упражняване на конституционно защитеното право на участие в обществения дебат. Именно поради това разпоредбата на чл. 6, ал. 4 от проекта на наредба следва да бъде преразгледана		

10.	**Национална мрежа на децата** (чрез ел. поща на 24 юни 2026 г. и деловодната система на МП – на 25 юни 2026 г.)	Не са декларирани данни	**1. Процедурно възражение относно съкратения срок на обществено обсъждане на проекта на наредба:** Изразяваме несъгласие със съкратения срок на общественото обсъждане. Съобразно разпоредбата на чл. 26, ал. 4 от Закона за нормативните актове, съкращаването на срока следва да представлява изключение, обосновано от наличие на особени обстоятелства. От мотивите към проекта не се установяват подобни обстоятелства. Необходимостта от приемане на наредбата е била известна още към момента на приемането на ЗППИ, а необходимите действия по нейното разработване са били предвидими. Считаме, че административното забавяне не следва да се компенсира чрез ограничаване на възможността за участие на заинтересованите страни в процеса на обществено обсъждане на нормативен с акт с подобна значимост. В тази връзка призоваваме за допълнителна възможност за широко и задълбочено обществено обсъждане на Наредбата.	**1.** Не се приема.	**1.** На основание чл. 26, ал. 3 и 4 от Закона за нормативните актове проектът на Наредба за Регистъра за прозрачност е публикуван на интернет страницата на Министерството на правосъдието и на Портала за обществени консултации, като на заинтересованите лица се предостави 14-дневен срок за предложения и становища по проекта. По-краткият срок е обусловен от следните причини: 1. Съгласно § 8 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за прозрачност при представителство на интереси чл. 7, ал. 4, чл. 8, ал. 5, чл. 9 и чл. 12 – 23 влизат в сила 9 месеца от обнародването на закона в „Държавен вестник“. Предвид обстоятелството, че ЗППИ е обнародван в ДВ, бр. 30 от 27 март 2026 г., то същите влизат в сила **от 28 декември 2026 г.** Отложеното влизане в сила на така изброените разпоредби е пряко свързано с изграждането и въвеждането в експлоатация на Регистъра за прозрачност. Този срок е необходим с

					оглед на изпълнението на съответните законови процедури и самото техническото изграждане на информационната система на Регистъра и въвеждането му в експлоатация със заповед на председателя на Сметната палата. Част от законовите процедури е и издаването на Наредба от министъра на правосъдието, съгласувано с председателя на Сметната палата и министъра на електронното управление, което съгласно § 3 от преходните и заключителните разпоредби на ЗППИ е предвидено да стане в тримесечен срок от влизането в сила на закона. Наличието на подзаконов нормативен акт е абсолютно необходимо и представлява задължително условие за започване на правните и технически процедури по изграждането на Регистъра за прозрачност. Съгласно чл. 4а, ал. 1, изречение първо от Закона за електронното управление *Регистър е структурирана база данни, чието предназначение е да съхранява и да бъде доверен автентичен източник на данни, за чието водене съществува законово*

					основание и ***нормативно определен ред*** *за вписване заличаване и/или удостоверяване на факти и обстоятелства.* За да се спазят законовите и техническите изисквания, и най-вече срокът на влизане в сила на разпоредбите относно Регистъра за прозрачност – чл. 7, ал. 4, чл. 8, ал. 5, чл. 9 и чл. 12 – 23 ЗППИ, Наредбата следва да бъде обнародвана в „Държавен вестник“ не по-късно от 30 юни 2026 г. 2. Както беше отбелязано по-горе, специфичната цел, която се поставя с проекта на Наредба, е необходимостта от цялостно отчитане на етап 223 от реформа C10.R2: Противодействие на корупцията – „Влизане в сила на правен(ни) акт(ове) за уреждане на лобистките дейности“ от НПВУ, което е обусловено както от приемане на Закон за прозрачност при представителство на интереси (обн., ДВ, бр. 30 от 2026 г.), така и всички подзаконови нормативни актове, свързани с неговото приложение. В тази връзка в последната кореспонденция

					на Министерството на правосъдието с Работната група за реформи и инвестиции в Европейската комисия се уточнява от страна на Европейската комисия, че крайният срок за приемането на Наредбата е 1 юли 2026 г. Спазването на срока е от изключително значение за цялостното задоволително изпълнение на етапа. В противен случай е налице риск от спиране изплащането на безвъзмездна финансова помощ съгласно чл. 24, пар. 6 от Регламент (ЕС) 2021/231 на Европейския парламент и на Съвета от 12.02.2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост.
			2. Необходимост от гаранции за юридическите лица с нестопанска цел, учредени в обществена полза: По силата ЗППИ организациите в обществена полза се явяват основни адресати на регистрационния режим. Същевременно други категории субекти, които еднозначно осъществяват представителство на интереси – в т.ч. работодателски организации, синдикати, политически партии, адвокатски кантори и религиозни общности – преднамерено са изключени от приложното поле на закона. По този начин на практика граждански организации, които защитават права и интереси на деца, хора с увреждания, жертви на насилие, лица в бедност, пациенти и други уязвими групи, са поставени под поинтензивен регулаторен	**2.** Не се приема.	**2.** Предложението излиза извън обхвата на законовата делегация.

			режим от субекти, представляващи по занятие частни или професионални интереси. Наредбата не може да измени закона, но би могла да създаде механизми за по-ясно разграничаване на различните категории представителство на интереси, като по този начин прецизира законовата рамка. Конкретно, предлагаме при вписване в Регистъра да бъде предвидена изрична възможност за посочване на правноорганизационната форма на ЮЛ и конкретно дали същото е учредено в обществена полза; ведно с посочване на обстоятелството дали дейността се извършва в изпълнение на нестопанската мисия на гражданската организация. Законът съдържа редица изключения, включително за участие в работни групи, консултативни съвети, изслушвания и предоставяне на експертни мнения по покана на институции. Наредбата следва ясно и непротиворечиво да гарантира, че тези форми на демократично участие ще бъдат отбелязвани по начин, който не допуска автоматичното им третиране като „контакти“, пораждащи задължения за регистрация. В противен случай съществува риск експертното гражданско участие в консултативни тела да бъде сериозно обезкуражено и ограничено. Предлагаме също: автоматично уведомяване на организациите при вписване на среща в публичен календар; възможност за искане на корекция при неточно отразяване на информация; проследимост на направените корекции. Тези механизми са особено важни предвид възможността информацията от календарите да има значение при преценката дали валидно е възникнало задължение за регистрация.		
			2.1. Предлага се отпадане на изискванията за постоянен адрес, настоящ адрес и данни за идентификация на лични документи от декларацията за вписване, тъй като същите не са предвидени в закона и събирането им противоречи на принципа за минимизация на данните, приложим съгласно Общия регламент относно защитата на данните (GDPR).	**2.1.** Приема се.	**2.1.** Извършена е редакция в проекта на акт.
			2.2. Предлага се Министерството на правосъдието и Сметната палата да разработят допълнителни	**2.2.** Не се приема.	**2.2.** Предложението излиза извън обхвата на законовата

			методически указания относно прилагане на закона и наредбата. Необходимо е те да съдържат конкретни примери относно работни групи; обществени консултации; срещи по покана на институции; експертни становища; дейност на ЮЛНЦ в обществена полза. Призоваваме за активен диалог, воден от Министерство на правосъдието, относно допълнителни гаранции в защита на ЮЛНЦ, които да бъдат нормирани на подзаконово равнище. **3. Необходимост от гаранции за детското и младежко гражданско участие:** Считаме за необходимо при прилагането на ЗППИ и Наредбата да бъдат отчетени особеностите на детското и младежкото участие. Национална мрежа за децата и множество други граждански организации в България целенасочено насърчават **участието на деца и млади хора в процесите на формиране на политики** чрез младежки съвети, консултативни формати, обществени кампании и преки срещи с представители на публичната власт. В този контекст остава неясно по какъв начин законовият режим ще се прилага спрямо **групи деца и младежи, които организирано поставят пред институциите въпроси, свързани със своите права и интереси**. Подобна неяснота крие **риск от възпиращ ефект спрямо гражданската активност на младите хора** и противоречи на международно признатия принцип за правото на децата да бъдат изслушвани и да участват във вземането на решения по въпроси, които ги засягат. **3.1. Предлага се в изрични методически указания по прилагането на закона да бъдат предвидени гаранции, че детското и младежкото участие няма да бъде ограничавано вследствие на действието на регистрационния и санкционния режим.**	**3.1.** Не се приема.	делегация. **3.1.** Предложението излиза извън обхвата на законовата делегация.
			4. Необходимост от отчитане на становище при Съвета на Европа, което изрично потвърждава гореописаните	**4.** Не се приема.	**4.** Не се съдържа предложение.

			рискове: На 1 юни 2026 г. Expert Council on NGO Law към Conference of INGOs на Съвета на Европа публикува специално становище относно съвместимостта на ЗППИ с европейските стандарти. Становището идентифицира три основни групи проблеми: недостатъчна правна определеност и дефицити на законодателната техника; непропорционално засягане на организациите в обществен интерес; риск от дискриминационно третиране на неправителствени организации. Особено тревожен е изводът на международните експерти, че законът поставя организациите, застъпващи се за права на човека, демокрация, върховенство на правото, права на деца, защита на малцинства и други обществени каузи под по-тежък режим от юридическите лица, представляващи професионални и частни интереси. Тези констатации заслужават особено внимание, доколкото идват от независим международен експертен орган и поставят въпроса дали е постигнат необходимият баланс между легитимната цел за прозрачност и защитата на свободата на сдружаване, гражданското участие и демократичния процес. Считаме, че както при приемането на Наредбата, така и при последващата оценка на въздействието на закона, тези препоръки следва да бъдат внимателно отчетени от изпълнителната и законодателната власт. **5. Необходимост от цялостна законодателна ревизия на ЗППИ:** Макар настоящото становище да касае пряко проекта на Наредба по чл. 19, ал. 3, считаме, че редица от идентифицираните проблеми не могат да бъдат решени единствено на подзаконово равнище. Поради това призоваваме Министерството на правосъдието и Народното събрание да използват предвидения в преходните и заключителните разпоредби на ЗППИ период, през който законът не предвижда налагане на административни санкции, за провеждането на широк обществен дебат и за последващо прецизиране и рационализиране на законовата	**5.** Не се приема.	**5.** Предложението излиза извън обхвата на проекта на акт.

			рамка. Сред въпросите, които следва да бъдат обсъдени, са: ясното разграничаване между застъпничество на ЮЛНЦ в обществен интерес и платено лобиране в частен интерес; прецизиране на понятията „контакт“, „по търговски начин“, „специална организация“, „допълнителни материални и човешки ресурси“ и „трети лица“; преразглеждане на изключенията от регистрационния режим; оценка на обхвата и целесъобразността на предвидения санкционен режим; гаранции срещу дискриминационно третиране на гражданските организации в обществена полза. **Заключение:** Организациите в обществена полза са особено важен фактор на демократичния процес. Тяхната роля е да осигуряват **участие в процесите на вземане на решения на хора и общности, които често не разполагат със сравним институционален, финансов или организационен ресурс, за да бъдат чути пряко** от публичната власт. Поради това считаме, че прозрачността и гражданското участие не следва да бъдат противопоставяни. Напротив – устойчивата демокрация изисква едновременно прозрачни институции и активно гражданско общество. Вярваме, че чрез прецизирането на проекта на Наредба и чрез последваща законодателна ревизия на ЗППИ е възможно да бъде постигнат именно този баланс.		
11.	**Сметна палата на Република България** Становище по чл. 19, ал. 3 от Закона прозрачност при представителство на интереси (чрез деловодната система на МП – на 24 юни 2026 г.)	неотносимо	След извършен анализ на проекта на Наредбата за Регистъра за прозрачност, публикувана в Портала за обществени консултации на 11.06.2026 г., считаме, че същата отговаря на изискванията за прилагането на Закона за прозрачност при представителство на интереси (ЗППИ). В Наредбата подробно са разписани редът за вписване, заличаване и удостоверяване на обстоятелства в Регистъра за прозрачност, както и условията за поддържане на календарите за срещи на лицата и институциите, обхванати от закона. Въпреки че предоставеният проект на нормативен акт съдържа всички задължителни реквизити по смисъла на Закона за нормативните актове и съответства на общата воля на законодателя, в текста се установяват отделни правно-технически неточности.		

			В съответствие с нормата на чл. 19, ал. 3 от ЗППИ **Сметната палата подкрепя проекта на Наредба,** като с цел осигуряване на пълно терминологично единство и съобразяване с действащата нормативна уредба, предлагаме прецизиране и редакция на следните текстове: **1. Предложение за редакция относно декларацията по чл. 5, ал. 7 от проекта на Наредба:** **1.1. Диспозитивът на декларацията по чл. 5, ал. 7 да се прецизира по следния начин:** *Декларирам достоверността на въведената информация.* *Известно ми е, че за деклариране на неверни данни нося наказателна отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.* Мотиви: В съответствие с императивната норма на чл. 14, ал. 3 от ЗППИ предложеният текст на чл. 5, ал. 7 от Наредбата предвижда необходимостта от деклариране на достоверността на информацията от лицата, подлежащи на вписване в Регистъра за прозрачност. Текстът на декларацията, предложен в приложение към проекта на Наредбата, следва да претърпи редакция, тъй като предвижда деклариране на достоверността на данните в случаите, в които дейността се осъществява редовно по занятие, по търговски начин за трети лица или е възложена срещу възнаграждение. Необходимо е да се направи разграничение между материална и техническа вярност на информацията, въведена в Регистъра. Целесъобразно е текстът на декларацията изрично да обвърже декларатора единствено с информацията, която той лично притежава и предоставя, а не с крайния дигитален продукт и информация, въведена от упълномощеното лице например в Регистъра. Следователно е от съществено значение текстът да бъде редактиран по начин, който ясно указва, че данните се декларират от представителя на интереси, който носи и отговорността за верността на въведената информацията.	**1.1.** Приема се.	**1.1.** Предложението е отразено в проекта на акт.

			1.2. Изискването в декларацията да се вписват постоянен/настоящ адрес и номер на лична карта на лицето-декларатор е прекомерно и следва да отпадне, като идентификацията се ограничи единствено до три имена и единен граждански номер. Мотиви: **Съгласно чл. 5, пар. 1, б. „в“ от Общия регламент за защита** на данните личните данни трябва да бъдат ограничени до необходимото във връзка с целите, за които се обработват. Целта на Регистъра за прозрачност е еднозначното идентифициране на лицата, които участват в процеса по представителство на интереси. Три имена и ЕГН са напълно достатъчни за безспорното индивидуализиране на лицата, като събирането на номера на лична карта и домашен адрес надхвърля целите на наредбата.	**1.2.** Приема се.	**1.2.** Предложението е отразено в проекта на акт.
			1.3. Текстът на чл. 5, ал. 7 от Наредбата следва да бъде прецизиран по следния начин: *Чл. 5. (7) При вписване в Регистъра лицата декларират верността на въведената информация с декларация по образец съгласно приложението. Декларацията се подписва от лицата по чл. 13, ал. 1 от закона с квалифициран електронен подпис и се подава по електронен път.* Мотиви: вж. изложените по-горе мотиви.	**1.3.** Приема се.	**1.3.** Предложението е отразено в проекта на акт.
			1.4. В чл. 6, ал. 3 от проекта на Наредба думата „подписване“ да се замени с „подаване“ Мотиви: Предложението е с оглед възможността декларацията да бъде електронно подписана и подавана като част от информацията, подлежаща на деклариране. Когато декларацията е подписана по електронен път, квалифицираният електронен подпис (КЕП) инкорпорира в себе си съдържанието на документа и личните данни на автора. Самият софтуерен интерфейс на Регистъра изисква верификация чрез подаване на електронната форма. Използването на термина „подаване“ обхваща целия фактически състав на електронното изявление пред органа на властта, което прави разпоредбата много по-изчистена от правнотехническа гледна точка.	**1.4.** Приема се.	**1.4.** Предложението е отразено в проекта на акт.

			2. Текст на чл. 9, ал. 5 да бъде прецизиран и да придобие следното съдържание: *Чл. 9. (5) Достъпът до модул „Календар за срещи“, част от информационната система на Регистъра, се осъществява след идентификация със средство по чл. 5, ал. 2, т. 1-3 от Закона за електронното управление или чрез квалифицирано удостоверение за квалифициран електронен подпис.* <u>Мотиви:</u> Предложеният текст на чл. 9, ал. 5 предвижда възможност за достъп до модул „Календар на срещи“ чрез електронна идентификация по реда на Закона за електронното управление. Настоящата формулировка на чл. 9, ал. 5 обхваща всички нива на осигуреност на електронната идентификация, включително и такива с „ниско“ ниво на сигурност (съгласно Регламент (ЕС) № 910/2014). Предвид критичното значение на Регистъра за прозрачност и необходимостта от гарантиране на авторството и автентичността на въвежданите данни в публичните календари, достъпът на длъжностните лица следва да бъде ограничен единствено до средства с „високо“ и „значително“ ниво на осигуреност. Допускането на нискотехнологични или несигурни методи за идентификация (например ПИК на НАП) създава риск от нерегламентиран достъп и компрометиране на данните в регистъра. Необходимо е да се добави уточнението, че достъпът може да се осъществи чрез квалифицирано удостоверение за квалифициран електронен подпис. Разграничението се базира на фундаменталната разлика между понятията „идентификация“ и „подписване“ в европейското и българското законодателство. Българският ЗЕУ следва структурата на Регламент № 910/2014 eIDAS, който разделя глава „Електронна идентификация“ от главата „Доверителни услуги“, част от които са електронните подписи. Следователно, макар квалифицираният електронен подпис фактически да се използва масово за идентификация в	**2.** Приема се.	**2.** Предложението е отразено в проекта на акт.

			портали (например Системата за сигурно електронно връчване), законът го урежда отделно от класическите средства за е-идентификация, за да не е налице ограничение при внедряването на нови, по-достъпни методи за вход без подписи. **3. Предложение за прецизиране на чл. 10 и чл. 11, ал. 1 от проекта:** *Чл. 10. (1) За всяка среща в календара задължително се отразяват:* *1. имена и длъжност на лицата, присъствали на срещата от страна на органите или лицата по чл. 5 от закона;* *2. представители на интереси и други присъствали – имена на физическите лица, електронен адрес, наименование на юридическото лице и номер от регистъра по чл. 6, ал. 4 когато е приложимо.* *3. дата на срещата;* *4. тема на срещата, свързана с проект на акт по чл. 3, ал. 1 от закона, сигнатура от интернет страницата на Народното събрание или номер на консултация от Портала за обществени консултации (когато е приложимо), включително желаното въздействие на представителя на интереси върху съдържанието на акта.* *5. предходен номер на среща, получен по реда на ал. 2.* *(2) При подаване на информация в календара към Регистъра се генерира уникален регистрационен номер на личната среща, който се публикува като част от календара на интернет страницата на съответната институция.* *(3) Промени в подадената информация могат да се извършат в 3-дневен срок от получаване на уникалния номер на личната среща.* *Чл. 11. (1) След публикуване на проект на акт на Портала за обществени консултации или на интернет страницата на Народното събрание, органът или лицето по чл. 5 от закона своевременно отбелязва в Регистъра номерата на срещите, станали част от съдържанието на проекта. Информацията съдържа и хипервръзка към интернет	**3.** Приема се след редакция.	**3.** Предложението е отразено в проекта на акт.

			страницата, на която е публикуван проектът на акт. Мотиви: Предложените промени целят ясно разграничаване на организационните, функционалните и техническите аспекти при поддържането на календарите. Допълнително са прецизирани данните за проведените срещи и е обвързано функционирането на календарите, Регистъра за прозрачност и законодателния отпечатък съгласно чл. 9 от закона. Новата редакция избягва излишни технически детайли, като създава по-устойчива и технологично неутрална нормативна уредба. Необходимо е изрично да се предвиди проследимост и последователност на информацията относно срещите, осъществени по идентична или сходна тематика. Регистрацията на всяка среща осигурява уникален номер, който да стане част от календара за срещи на съответната институция. Вписването на предходни номера на срещите и връзката между тях, осигурена от Регистъра, ще позволи проследимост и яснота на лицата – потребители на информацията относно представителството на интереси в определена тематика.		
12.	**Комисия за защита на личните данни** Становище по чл. 58, пар. 3, б. „б“, във вр. с чл. 36, пар. 4 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна	неотносимо	Анализ на предложените текстове на проекта на Наредба за регистъра за прозрачност показват, че те не противоречат на приложимото законодателство за защита на личните данни – Регламент (ЕС) 2016/679 и Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД), доколкото конкретното обработване на лични данни е регламентирано със Закона за прозрачност при представителство на интереси, а проектът на Наредбата се издава за прилагане на отделни негови разпоредби. По тези съображения и на основание чл. 58, пар. 3, б. „б“ във връзка с чл. 36, пар. 4 от Регламент (ЕС) 2016/679, след като разгледа искането Ви на редовно заседание, КЗЛД прие следното решение по Протокол № 49 от 24.06.2026 г.: **КЗЛД съгласува без бележки и коментари проекта на Наредба за регистъра за прозрачност ведно с приложените мотиви.**		

	на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ, L 119/1 от 4 май 2016 г.) и чл. 80, ал. 1, т. 7 от Закона за защита на личните данни (чрез деловодната система на МП – на 24 юни 2026 г.)				
13.	**Екологично сдружение „За Земята“** (по ел. поща и чрез деловодната система на МП на 25 юни 2026 г.)	Не са декларирани данни	Предлагаме **проектът да бъде допълнен с изрична разпоредба, съгласно която да не бъде вменявано задължение за регистрация спрямо следните дейности:** ● Участие в обществени консултации по Закона за нормативните актове; ● Подаване на становища по проекти на нормативни актове; ● Научна и академична дейност; ● Дейност на юридически лица с нестопанска цел в обществена полза, когато се осъществява в изпълнение на техните цели; ● Граждански инициативи, петиции и други форми на упражняване на конституционно гарантирани права. Така предложените допълнения ще предоставят нужните гаранции за защита на гражданското участие, свободата на изразяване, свободата на сдружаване и участието на обществеността в процесите на вземане на решения.	Не се приема.	Предложението излиза извън обхвата на закона (чл. 13 ЗППИ).
14.	**Фондация „Грийнпийс“** (по ел. поща и чрез деловодната система на МП на 25 юни 2026 г.)	Не са декларирани данни	Предлагаме **проектът да бъде допълнен с изрична разпоредба, съгласно която да не бъде вменявано задължение за регистрация спрямо следните дейности:** ● Участие в обществени консултации по Закона за нормативните актове; ● Подаване на становища по проекти на нормативни актове; ● Научна и академична дейност; ● Дейност на юридически лица с нестопанска цел в обществена полза, когато се осъществява в изпълнение на	Не се приема.	Предложението излиза извън обхвата на закона (чл. 13 ЗППИ).

			техните цели; ● Граждански инициативи, петиции и други форми на упражняване на конституционно гарантирани права. Така предложените допълнения ще предоставят нужните гаранции за защита на гражданското участие, свободата на изразяване, свободата на сдружаване и участието на обществеността в процесите на вземане на решения.		
15.	**Асоциация на месопреработвателите в България** **Асоциация на производителите на безалкохолни напитки в България** **Асоциация на производителите на рибни продукти БГ ФИШ** **Национален браншови съюз на хлебарите и сладкарите** **Сдружение на производителите на растителни масла и преработватели на маслодайни култури в**	Не са декларирани данни	**1.** В член 14, ал. 2, т. 3 на Закона за прозрачност при представителство на интереси се предвижда в регистъра да бъдат вписвани „имена на законните представители или други лица, упълномощени да представляват организацията“. При повечето юридически лица с нестопанска цел законният представител обикновено е председателят на Управителния съвет, докато текущото управление и оперативната дейност на организацията, включително дейностите по представителство на интереси, се осъществяват от изпълнителен директор. Именно тези лица най-често подготвят, подписват и подават становища, предложения и други документи във връзка с процеса на представителство на интереси. Поради това е необходимо регистърът да позволява вписването и на такива упълномощени представители, които да могат да извършват оперативните действия по регистрация, поддържане на информацията и комуникация с администрацията. Подобно решение не само ще улесни практическото прилагане на закона, но и ще допринесе за по-висока степен на прозрачност, като предоставя ясна информация за лицата, които фактически осъществяват дейностите по представителство на интереси от името на съответната организация. **В тази връзка и с оглед коректното отразяване на текстовете от Закона предлагаме в чл. 5, ал. 3, т. 3 на проекта на Наредба да бъде допълнено „и имената на други лица, упълномощени да представляват организацията“.** **2.** Съгласно член 17, ал. 1, точка 1 на Закона за прозрачност	**1.** Приема се по принцип. **2.** Приема се по	**1.** Разпоредбата на чл. 5, ал. 3, т. 3 включва всички представляващи организацията. **2.** Конкретната реализация и

	България **Сдружение „Храни и напитки България“** **Съюз на пивоварите в България** **Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци** **Съюз на производителите на захар и захарни продукти** **Спиритс България – Асоциация на производителите, вносителите и търговците на спиртни напитки в България** **Съюз на птицевъдите в България** **Съюз на българските**		при представителство на интереси, представителят има право да „получава информация от органите и лицата по чл. 5 за подготвяни проекти на нормативни актове в посочени в Регистъра области на интерес за лицето;“. Както отбелязахме по-горе, браншовите организации следят и защитават интересите на своите членове във всички области и всички сфери, които биха могли да засегнат техните интереси и законодателят коректно е отчел това. Въпреки, че ние сме национално представителни организации от хранително-вкусовата индустрия, сферите на интереси, които засягат нашите членове са много повече от една – икономика и индустрия, земеделие, рибарство, горско и ловно стопанство, правосъдие, околна среда, финансова политика, пазар на труда и социална политика, регионално развитие, здравеопазване и други. Изпълнявайки своите функции ние често даваме становища в тези и други сфери. За да можем да осъществяваме правото си по чл. 17, ал. 1, т. 1 и да получаваме информация за всички области и сфери, които са важни за нашата дейност, както и за да може да качваме пълната информация за дейността по представителството ни, молим в **чл. 5, ал. 3, т. 5 за бъде редактирана както следва:** ***„ 5. сфери на дейност/области на интерес;“.*** Това ще даде възможност с еднократно вписване да заявим сферите на дейност и области на интерес и в последствие при дейност по представителство да можем по-точно да я регистрираме. **3.** Тълкувайки духа на Закона приемаме, че в регистъра следва да се вписват съгласно т. 6 всички „данни за проекти на актове по чл. 3, ал. 1 от закона, по които се осъществява представителство на интереси“, а не само тези към момента на вписване в регистъра. За браншовите организации, като нас, това на практика означава почти ежеседмично да извършваме допълване или редакция на вписаните данни. Това не е отразено в текста на наредбата. Предлагаме в чл. 6 и 7 на Наредбата към „вписването“ да се добави и „допълване и редактиране на данните в регистъра“, за да се	принцип. **3.** Приема се по принцип.	обхватът на визуализираната информация следва да бъдат преценени при разработването на информационната система. **3.** Относим е коментарът по т. 2.

	мелничари **Асоциация на свиневъдите в България** **Асоциация на индустриалното свиневъдство в България** (по ел. поща и чрез деловодната система на МП на 25 юни 2026 г.)		внесе яснота по механизма и правото на редактиране и допълване на регистъра от страна на представителя на интереси. **4. В много случаи, както и настоящото становище, едно действие по представителство е подкрепено от няколко представителя на интереси /в нашия случай от няколко браншови организации/. От друга страна адресати на становищата ни и участници в срещите по обсъждането им са обичайно повече от една институции /повече от едно лица по чл. 5 на Закона за прозрачност при представителност на интереси/. Това не е отчетено в представения текст и би създало ненужна административна тежест – задължение всички представители да качат данни за действието съгласно чл. 14, ал. 3, т. 6 на Наредбата и всички лица по чл. 5 да отразят по отделно участието си в дадена среща.** Считаме, че е целесъобразно и в съответствие със съвременните принципи на дигитално управление в Наредбата изрично да се предвиди възможност, когато едно становище или информация по т. 6 се подава от името на повече от едно лице представител на интереси, въвеждането на данните от един от тях да поражда служебно отразяване и по партидите на останалите участници. Това би намалило значително административната тежест както за задължените лица, така и за администрацията, като елиминира необходимостта от многократно подаване на идентична информация и би донесло правна сигурност. По същия начин при качване на данни в „календар на срещите“ съгласно член 8, алинея 5 на Закона, за проведена среща с участие на повече от едно задължено лице /например няколко зам. министри, представител на политически кабинет и няколко съветници, всеки от които е задължено лице по т. 3 на чл. 5 на закона/ от едно от участващите лица по член 5, срещата да се отразява служебно и в календарите на останалите участници в срещата. Почти на всички провеждани срещи с администрацията и различните държавни органи присъстват	**4.** Не се приема.	**4.** Посочените изисквания за самостоятелно вписване произтичат от ЗППИ, чл. 13 и следващите и Наредбата не може да излезе извън обхвата на законовата делегация.

			повече от едно задължено лице по чл.5, т.3 и подобно автоматизирано служебно отразяване би спестило много време и ненужни административни усилия. Предвиждането на дадена среща за всички участници би спестило значителен административен ресурс, би повишило качеството и пълнотата на информацията в календарите и би осигурило по-висока степен на правна сигурност и прозрачност, без да се засягат целите на закона.		
16.	**Диан Ставрев** (чрез Портала за обществени консултации – на 25 юни 2026 г.)	Действа от свое име	**Предлага се в Наредбата да се създаде нов чл. 5а със следната редакция:** Чл. 5а. (1) При вписване на данни за лицето, по чието възлагане се осъществява представителството на интереси по чл. 5, ал. 5, информационната система на Регистъра автоматично изпраща електронно уведомление до електронния адрес на вписания възложител, ако същият е наличен в Регистъра или в регистрите по чл. 12, ал. 2 от закона. Уведомлението съдържа: 1. наименованието и регистрационния номер на представителя на интереси, извършил вписването; 2. декларираните данни за възложителя, така както са вписани в Регистъра; 3. датата на вписването; 4. информация за правото на възложителя да поиска проверка на верността на вписаните данни по реда на ал. 2. (2) Лице, вписано като възложител в Регистъра, може в 14-дневен срок от получаването на уведомлението по ал. 1, съответно от узнаването на вписването, да поиска от длъжностните лица по чл. 3 проверка на верността на декларираните данни. Искането се подава по електронен път чрез информационната система на Регистъра и съдържа конкретно посочване на данните, които се оспорват, и основанието за оспорването. (3) При постъпване на искане по ал. 2 длъжностните лица по чл. 3 уведомяват представителя на интереси, извършил вписването, и му дават 7-дневен срок за потвърждение или коригиране на данните. При непотвърждаване или при установяване на неверност на данните длъжностните лица	Не се приема.	Предложението излиза извън законовата делегация.

			предприемат действия по чл. 15, ал. 4 от закона за заличаване на нередовното вписване. (4) До приключване на проверката по ал. 3 данните за възложителя се отбелязват в Регистъра с указание "в процес на проверка". Резултатът от проверката се отразява в Регистъра и се съобщава на двете страни.		
17.	**Асоциация на парковете в България** (чрез деловодната система на МП – на 25 юни 2026 г.)	Не са декларирани данни	Отправено е предложение за сезиране на Конституционния съд и предложение да не се приема Наредбата по чл. 19 ал. 3 ЗППИ.	Не се приема.	Не се съдържат конкретни предложения по текстовете на Наредбата.
18.	**Планини и хора - Асоциация на планинските водачи в България** (чрез деловодната система на МП – на 25 юни 2026 г.)	Не са декларирани данни	Отправено е предложение за оттегляне на проекта Наредба и провеждане на консултации за изменение на ЗППИ.	Не се приема.	Не се съдържат конкретни предложения по текстовете на Наредбата.
19.	**Политическа партия „Зелено движение“** (чрез деловодната система на МП – на 25 юни 2026 г.)	Не са декларирани данни	**1.** Първо, да се въведе изрично изключение от регистрационния режим за участие в обществени консултации по Закона за нормативните актове, подаване на становища по проекти на нормативни актове, участие в граждански инициативи, петиции и други форми на упражняване на конституционно гарантирани права. **2.** Второ, да се изключи от регистрационния режим дейността на юридически лица с нестопанска цел в обществена полза, когато тя се извършва в изпълнение на техните обществено-полезни цели и не представлява възмездно представителство на възложител. **3.** Трето, да се предвиди отделен и по-ясен режим за	**1.** Не се приема. **2.** Не се приема. **3.** Не се приема.	**1.** Предложението е извън обхвата на законовата делегация. **2.** Предложението е извън обхвата на законовата делегация. **3.** Предложението е извън

			професионално и възмездно представителство на частни интереси, включително когато дадено лице или организация действа по възлагане, срещу възнаграждение или в полза на конкретен икономически интерес.		обхвата на законовата делегация.
			4. Четвърто, да се прецизира режимът за използване на регистрационен номер, така че липсата на регистрация или регистрационен номер да не може да бъде основание за ограничаване на правото на граждани и организации да подават становища, да участват в обществени консултации или да се обръщат към публичните институции.	**4.** Не се приема.	**4.** Разпоредбата е свързана с приложението на Закона (законодателен отпечатък).
			5. Пето, да се въведат ясни гаранции за защита на личните данни. Регистърът не трябва да води до непропорционално събиране, обработване или публично разкриване на лични данни на граждани, експерти, представители на граждански организации и участници в обществени консултации.	**5.** Не се приема.	**5.** В чл. 4, ал. 1 и 2 от проекта на Наредба е предвидена уредба относно обработването на личните данни, и доколкото същата препраща към относимите нормативни актове от по-висока степен не необходимо допълване.
			6. Шесто, да се разработят официални указания с практически примери кои дейности попадат в обхвата на представителството на интереси и кои дейности не попадат в този обхват. Такива указания са необходими за правна сигурност както на гражданите и организациите, така и на администрацията.	**6.** Не се приема.	**6.** Предложението е извън обхвата на законовата делегация.
			7. Седмо, да се гарантира, че обществените консултации няма да бъдат третирани като част от регистрационен режим за лобистка дейност. Обществената консултация е механизъм за участие, а не канал за подозрение към гражданите.	**7.** Не се приема.	**7.** Предложението е извън предметния обхват на Наредбата.
			8. Осмо, да се извърши допълнителна оценка за въздействието на проекта върху гражданското участие, свободата на сдружаване, свободата на изразяване, защитата	**8.** Не се приема.	**8.** В съответствие с изискванията на ЗНА е извършена цялостна

			на личните данни и правото на участие на обществеността по екологични въпроси. **9.** ПП „Зелено движение“ настоява проектът на Наредба за Регистъра за прозрачност да бъде оттеглен и изцяло преработен, като в него бъдат включени изрични гаранции за гражданското участие, дейността на организациите в обществена полза, научната и експертната дейност, както и участието на обществеността по въпроси, свързани с околната среда.	**9.** Не се приема.	предварителна оценка на въздействието по Закона. **9.** Не се съдържат конкретни предложения по текстовете на Наредбата.
20.	**Българска фондация Биоразно-образие** (чрез ел. поща и деловодната система на МП – на 25 юни 2026 г.)	Не са декларирани данни	**1. Липса на ясно разграничение между лобиране и гражданско участие и риск от стигматизация:** Проектът на наредба не въвежда достатъчно ясни критерии, които да разграничат представителството на интереси в обществени, групови или частни интереси. Единственият критерий, който проектът въвежда, е дали дейността се извършва срещу възнаграждение. Сам по себе си този критерий не е достатъчен за разграничаване на професионалното лобиране от обществено-полезното застъпничество. Законът за прозрачност на представителството на интереси изисква становищата да почиват на факти, а събирането и анализа на факти и данни се изисква години работа, която организации и експертни институции финансират през проекти, дарителство и партньорства. Една гражданска организация може да има служители или експерти, които работят и по застъпчески проекти, но това не превръща дейността ѝ в професионално лобиране. Съществено разграничение следва да бъде направено въз основа на това дали субектите представляват частен интерес на трето лице с цел икономическа или друга частна полза и облага, или се изпълнява собствена обществено-полезна мисия, произтичаща от целите и предмета на дейност на организацията. При липса на такова разграничение организации и научни звена, които изразяват своята експертиза въз основа на работата си екологичната, социалната, образователната или други обществени сфери са поставени под сходен режим с професионални представители на корпоративни интереси. Това е концептуално неправилно и създава риск от неправомерно ограничаване на гражданското	**1.** Не се приема.	**1.** Не се съдържат конкретни предложения по текстовете на Наредбата.

			участие. Международните стандарти за регулиране на лобирането подчертават необходимостта от разграничаване между професионално лобиране и гражданско участие. Регулацията на лобирането има смисъл, когато осветява частни интереси, професионално влияние и неформални канали за достъп до властта. Тя не трябва да води до ограничаване или стигматизиране на неправителствени организации, които действат в обществен интерес. Практиката на Съда на Европейския съюз също показва, че режими, които създават публично обозначаване, допълнителна административна тежест или климат на недоверие към сдружения и фондации, следва да бъдат преценени особено внимателно. В решение по дело C-78/18 Европейска комисия срещу Унгария Съдът приема, че подобни мерки могат да имат възпиращ и стигматизиращ ефект върху гражданските организации. Макар настоящият проект да има различен предмет, рискът е сходен: ако гражданските организации бъдат поставени в режим, който ги приравнява с професионални лобисти или ги представя като носители на подозрителни „интереси“, това може да подкопае доверието към гражданския сектор и да ограничи участието му в демократичния процес. **2. Обществените консултации следва да бъдат максимално достъпни и да включват широко гражданско участие:** Официалните обществени консултации са механизъм, чрез който държавата гарантира достъп на всички граждани и юридическите лица в процесите на взимане на решения. Те следва да бъдат публичен, регламентиран и достъпен за всички процес. Участието в процедури по Закона за нормативните актове да бъде възприемано като дейност, предполагаща регистрация като „представител на интереси“. Това изискване може да доведе до допълнителни притеснения на граждани и организации да участват в обществени консултации, поради възможността това участие да доведе до нуждата от регистрация или до последващи санкции. Поради това участието в такъв тип консултации трябва да бъде изключено от допълнителни задължения, които биха могли да възпрепятстват свободното участие на всички заинтересовани страни и широката общественост. Особено притеснително е, че изискванията за регистрация се отнасят и до физически лица и	**2.** Не се съдържат конкретни предложения по текстовете на Наредбата.	**2.** Не се съдържат конкретни предложения по текстовете на Наредбата. Съгласно чл. 3ал. 3, т. 3 ЗППИ не е представителство на интереси по смисъла на този закон комуникацията, която се осъществява с лице по чл. 5 от физическо лице, действащо в личното си качество и в личен интерес, с изключение на случаите, когато интересът му съвпада с интерес на юридическо лице, в което физическото лице участва или има управленски функции.

			нерегистрирани граждански групи. **3. Наредбата не осигурява достатъчна правна сигурност и предвидимост:** Принципът на правовата държава изисква правните задължения да бъдат ясни, предвидими и пропорционални. Когато подзаконов нормативен акт урежда задължения, свързани с участие в обществения живот и упражняване на основни права, адресатите трябва предварително да могат да разберат дали дадена дейност попада в приложното поле на режима. В проекта липсват достатъчно ясни критерии за разграничение между професионално лобиране, гражданско участие, експертна дейност и обществено полезна дейност на организации с нестопанска цел. Не са посочени и дейностите, които изрично не попадат в регистрационния режим. Този проблем е особено съществен в областта на околната среда, където гражданските организации ежедневно участват в разнообразни административни производства. На практика често не е лесно да се определи дали конкретен акт представлява нормативен акт, общ административен акт или индивидуален административен акт, а в някои случаи този въпрос е предмет и на съдебни спорове. В подобна ситуация организациите не могат с необходимата степен на сигурност предварително да преценят дали участието им в дадена процедура поражда задължение за регистрация. Това създава сериозна правна несигурност и риск от санкции при добросъвестно упражняване на законово признати права на участие. Липсата на достатъчно ясни критерии създава предпоставки за разширително и непоследователно прилагане на режима от различните административни органи. При отсъствие на официален механизъм за предварително тълкуване организациите са поставени в положение сами да преценяват дали за тях възниква задължение за регистрация, което е несъвместимо с принципите на правната сигурност и предвидимост. **4. Допълнителна административна тежест и възпиращ ефект:** Проектът предвижда задължения за регистрация, деклариране	**3.** Не се приема. **4.** Не се приема.	**3.** Не се съдържат конкретни предложения по текстовете на Наредбата. **4.** Конкретната реализация и обхватът на визуализираната информация следва да бъдат

			на широк кръг обстоятелства, актуализиране на данни в кратки срокове, използване на регистрационен номер при срещи и становища, както и подаване на декларации с наказателна отговорност. Предвиденото задължение за актуализиране на данните при промяна на обстоятелствата на практика означава, че организациите ще трябва многократно да поддържат регистрацията си във връзка с участието си по различни проекти на нормативни актове, стратегически документи и други производства. По този начин регистрационният режим се превръща не в еднократно административно действие, а в постоянен административен процес, който е несъразмерен спрямо целта на закона и отклонява ограничените ресурси на организациите от дейности в обществен интерес. Изискването преди всяко ново участие по проект на нормативен акт, общ административен акт или стратегически документ да се актуализират данни в регистъра би затруднило реалното упражняване на права. Това важи особено за малки организации, местни граждански групи и експерти, които нямат административен капацитет да следят и изпълняват сложни регистрационни изисквания. Държавата не подкрепя финансово съществуването на организации, които да изпълняват функция на коректив или експертен носител, но в същото време налага непропорционални изисквания към организациите, които зависят от административния капацитет на организациите. Резултатът може да бъде възпиращ ефект: организации и граждани да се откажат от участие не защото нямат позиция, а защото се опасяват от административни последици, санкции или публично дискредитиране и заклеймяване на организациите от регистъра като лобисти. Такъв ефект е несъвместим с целите за по-широка представителност, равноправен достъп и прозрачност. **5. Участието по въпроси на околната среда е специално защитено:** По въпроси, свързани с околната среда, участието на обществеността има особена правна защита. Орхуската конвенция гарантира достъп до информация, участие на обществеността при вземане на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда. Тя е ратифицирана и е част от вътрешния правен ред на Република България.	**5.** Не се приема.	преценени при разработването на информационната система. **5.** Не се съдържат предложения.

			Съгласно принципите на Конвенцията държавата следва да насърчава, а не да затруднява участието на обществеността в изготвянето на планове, програми, политики и нормативни актове, свързани с околната среда. Лицата и организациите, които упражняват тези права, не следва да бъдат поставяни в неблагоприятно положение поради участието си. Задълженията по Орхуската конвенция не се изчерпват с формално допускане на участие. Те изискват държавата да създава условия за реално, ефективно и навременно участие на обществеността при изработването на планове, програми, политики и нормативни актове, свързани с околната среда. Поради това всеки нов регистрационен или административен режим, който може да засегне такова участие, следва да бъде преценен не само от гледна точка на целта за прозрачност, но и от гледна точка на това дали не създава възпиращ ефект. В този смисъл не е достатъчно режимът да не забранява участието; необходимо е да бъдат предвидени ясни гаранции, че той няма да обезкуражи граждани, местни общности, експерти и природозащитни организации да упражняват правата си по въпроси на околната среда. Поставянето на такова участие под регистрационен режим, съчетан с административни задължения, потенциални санкции и възможно целенасочено дискредитиране на сектора би затруднило упражняването на права, които международното и европейското право предоставят на обществеността като гаранция за ефективно участие в опазването на околната среда.		
			6. Неправомерно съкратен срок за обществена консултация по Наредбата: Считаме, че не са налице убедителни основания за провеждане на съкратена обществена консултация. Посочените мотиви за съкращаване на срока са свързани с обстоятелства, които са били известни на нормотвореца още при приемането на закона, въз основа на който се издава наредбата. Те са част от планирания процес по прилагане на закона и не представляват извънредни или непредвидими обстоятелства по смисъла на чл. 26, ал. 4 от Закона за нормативните актове. При акт, който засяга участието на гражданите и организациите в процеса на изработване на политики и нормативни актове, съкратеният срок е особено проблематичен. Той ограничава възможността	**6.** Не се приема.	**6.** На основание чл. 26, ал. 3 и 4 от Закона за нормативните актове проектът на Наредба за Регистъра за прозрачност е публикуван на интернет страницата на Министерството на правосъдието и на Портала за обществени консултации, като на заинтересованите лица се предостави 14-

			на засегнатите страни да анализират последиците, да изготвят аргументирани становища и да предложат работещи решения. Това е в противоречие с целта на самата уредба — повече прозрачност, участие и доверие в публичния процес.		дневен срок за предложения и становища по проекта. По-краткият срок е обусловен от следните причини: 1. Съгласно § 8 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за прозрачност при представителство на интереси чл. 7, ал. 4, чл. 8, ал. 5, чл. 9 и чл. 12 – 23 влизат в сила 9 месеца от обнародването на закона в „Държавен вестник“. Предвид обстоятелството, че ЗППИ е обнародван в ДВ, бр. 30 от 27 март 2026 г., то същите влизат в сила **от 28 декември 2026 г.** Отложеното влизане в сила на така изброените разпоредби е пряко свързано с изграждането и въвеждането в експлоатация на Регистъра за прозрачност. Този срок е необходим с оглед на изпълнението на съответните законови процедури и самото техническото изграждане на информационната система на Регистъра и въвеждането му в експлоатация със заповед на председателя на Сметната палата. Част от законовите процедури е и издаването на Наредба от министъра на правосъдието,

					съгласувано с председателя на Сметната палата и министъра на електронното управление, което съгласно § 3 от преходните и заключителните разпоредби на ЗППИ е предвидено да стане в тримесечен срок от влизането в сила на закона. Наличието на подзаконов нормативен акт е абсолютно необходимо и представлява задължително условие за започване на правните и технически процедури по изграждането на Регистъра за прозрачност. Съгласно чл. 4а, ал. 1, изречение първо от Закона за електронното управление *Регистър е структурирана база данни, чието предназначение е да съхранява и да бъде доверен автентичен източник на данни, за чието водене съществува законово основание и* ***нормативно определен ред*** *за вписване заличаване и/или удостоверяване на факти и обстоятелства.* За да се спазят законовите и техническите изисквания, и най-вече срокът на влизане в сила на разпоредбите относно Регистъра за прозрачност – чл. 7, ал. 4, чл. 8, ал. 5, чл. 9 и чл. 12 – 23

					ЗППИ, Наредбата следва да бъде обнародвана в „Държавен вестник“ не по-късно от 30 юни 2026 г. 2. Както беше отбелязано по-горе, специфичната цел, която се поставя с проекта на Наредба, е необходимостта от цялостно отчитане на етап 223 от реформа C10.R2: Противодействие на корупцията – „Влизане в сила на правен(ни) акт(ове) за уреждане на лобистките дейности“ от НПВУ, което е обусловено както от приемане на Закон за прозрачност при представителство на интереси (обн., ДВ, бр. 30 от 2026 г.), така и всички подзаконови нормативни актове, свързани с неговото приложение. В тази връзка в последната кореспонденция на Министерството на правосъдието с Работната група за реформи и инвестиции в Европейската комисия се уточнява от страна на Европейската комисия, че крайният срок за приемането на Наредбата е 1 юли 2026 г. Спазването на срока е от изключително значение за цялостното задоволително изпълнение

					на етапа. В противен случай е налице риск от спиране изплащането на безвъзмездна финансова помощ съгласно чл. 24, пар. 6 от Регламент (ЕС) 2021/231 на Европейския парламент и на Съвета от 12.02.2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост.
			7 Препоръки: **7.1.** Да се въведе изрично разграничение между професионално лобиране срещу възнаграждение в частен интерес и обществено-полезно застъпничество от страна на граждани, експерти, учени и юридически лица с нестопанска цел.	**7.1.** Не се приема.	**7.1.** Излиза извън обхвата на законовата делегация.
			7.2. В Наредбата да се предвидят изрични разпоредби или официални указания, които да гарантират, че не подлежат на вписване в Регистъра дейности, представляващи упражняване на законово признати права на участие в обществения живот, в случаите, когато не се осъществява професионално представителство на частен интерес срещу възнаграждение. Такива дейности следва да включват най-малко: ● участие на юридически лица с нестопанска цел в обществена полза при изпълнение на техните уставни цели; ● участие на научни организации, висши училища и независими експерти при предоставяне на научни и експертни становища; ● участие на граждани и неформални граждански инициативи в обществени консултации; ● подаване на становища, предложения, сигнали, жалби и други форми на участие, предвидени в закон; ● участие в производства по Закона за нормативните актове; ● участие в процедури по Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие, Закона за водите и друго специално екологично законодателство, включително	**7.2.** Не се приема.	**7.2.** Излиза извън обхвата на законовата делегация.

			процедурите по оценка на въздействието върху околната среда, екологична оценка и оценка за съвместимост; ● участие на обществеността, гарантирано от Орхуската конвенция и правото на Европейския съюз.		
			7.3. Да се изключи изискването за посочване на регистрационен номер при подаване на становища в обществени консултации, когато участието не представлява професионално представителство на интереси по възлагане и срещу възнаграждение.	**7.3.** Не се приема.	**7.3.** Предложението излиза извън обхвата на законовата делегация.
			7.4. Да се предвидят задължения за публичните органи ясно да обозначават вида на акта и режима на консултация, за да не се създават предпоставки за несправедливо санкциониране.	**7.4.** Не се приема.	**7.4.** Задълженията на публичните органи са определени ясно в закона.
			7.5. Да се предвиди механизъм за предварително официално тълкуване на приложното поле на закона и наредбата, чрез който физически и юридически лица да могат да поискат становище от компетентния орган дали конкретна дейност, участие в процедура или форма на комуникация с органите на публичната власт поражда задължение за регистрация. До постановяване на такова становище не следва да се ангажира административнонаказателна отговорност при добросъвестно поведение на лицата.	**7.5.** Не се приема.	**7.5.** Предложението излиза извън обхвата на законовата делегация.
			7.6. Да се извърши допълнителна оценка за съответствие с Конституцията, Закона за нормативните актове, Орхуската конвенция и Хартата на основните права на Европейския съюз.	**7.6.** Не се приема.	**7.6.** В съответствие с изискванията на ЗНА е извършена цялостна предварителна оценка на въздействието по Закона.
			7.7. Да се въведат изрични гаранции срещу възпиращ и стигматизиращ ефект върху гражданските организации.	**7.7.** Не се приема.	**7.7.** Не се съдържа конкретно предложение.
21.	**Фондация „Програма**		**1. Контекст на приемането и неяснота на самия ЗППИ:** Законът, за приложение на отделни разпоредби от който	**1.** Не се приема.	**1.** Не се съдържа конкретно предложение.

	достъп до информация“ и сдружение „Асоциация на европейските журналисти - България“ (чрез ел. поща и деловодната система на МП – на 25 юни 2026 г.)	Не са декларирани данни	предстои да бъде издадена наредбата, бе приет по непрозрачен начин в края на март 2026 г., в края на мандата на Народното събрание. Това бе сторено без съобразяване с множеството критични становища в рамките на проведеното обществено обсъждане. Внасянето на проектозакона от група народни представители в парламента преди изтичането на срока на общественото обсъждане само по себе си свидетелства за степента на демократичност и качество на приетия нормативен акт. За основна цел на ЗППИ е обявено осигуряването на прозрачност на контактите с представителите на публичната власт и осигуряване на широка представителност и равноправен достъп при формулиране на проекти за нормативни, стратегически и други актове, засягащи широк кръг лица. Вместо да бъдат постигнати тези цели, в ЗППИ е уреден режим на регистрация на частни лица, задължението за което е възложено на тях, а не на органите на публичната власт. Също така в закона са употребени редица неясни термини и изрази, позволяващи произволно и противоречиво прилагане, липсват определения на ключови понятия. Основният проблем е, че в ЗППИ са възложени задължения за гражданите и техните организации в условия на непредвидимост и неяснота, а за неизпълнението им ще бъдат налагани тежки санкции. Друг основен проблем в закона е, че вместо да се постигне прозрачност на срещите на властта и широк и равноправен достъп до процесите на вземане на решения, всъщност се възлагат непропорционални и безсмислени задължения за гражданите и техните организации. По този начин се препятства широкият достъп и създава неравноправност относно достъпа „при формулиране на проекти на нормативни“ и други актове, вместо да се улесни, обратно на заявеното в чл. 2 от ЗППИ. Чрез предлаганите текстове на наредба следваше да се даде така необходимата яснота на употребените в закона понятия и да се съдържанието на възложените задължения. Вместо това, в наредбата липсва детайлизация и по-богато съдържание на посочените неясни разпоредби от ЗППИ.		

			2. Неспазено законово изискване за срок на общественото обсъждане: Консултацията по проекта на наредба е обявена за съкратен срок без основание за това. Съображението, че става въпрос за закон от важно значение, не е и не може да бъде причина за съкращаване на срока за обсъждане. Не са налице бедствия, епидемии или други внезапно възникнали фактори, за отстраняването на които да е наложително ограничаването на срока на обществено обсъждане. Още повече, че в самия закон и в наредбата е ясно посочено, че се засягат основни, гарантирани с Конституцията права на гражданите и юридическите лица, което обратно на приетото, изисква удължен, а не съкратен срок на обсъждане. Не на последно място, опороченият процес на обсъждане на проекта за ЗППИ не просто обосновава, но изисква най-малкото наредбата да бъде подложена на обществена консултация в изисквания от Закона за нормативните актове нормален срок от 30 дни.	**2.** Не се приема.	**2.** На основание чл. 26, ал. 3 и 4 от Закона за нормативните актове проектът на Наредба за Регистъра за прозрачност е публикуван на интернет страницата на Министерството на правосъдието и на Портала за обществени консултации, като на заинтересованите лица се предостави 14-дневен срок за предложения и становища по проекта. По-краткият срок е обусловен от следните причини: 1. Съгласно § 8 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за прозрачност при представителство на интереси чл. 7, ал. 4, чл. 8, ал. 5, чл. 9 и чл. 12 – 23 влизат в сила 9 месеца от обнародването на закона в „Държавен вестник“. Предвид обстоятелството, че ЗППИ е обнародван в ДВ, бр. 30 от 27 март 2026 г., то същите влизат в сила **от 28 декември 2026 г.** Отложеното влизане в сила на така изброените разпоредби е пряко свързано с изграждането и въвеждането в експлоатация на Регистъра за прозрачност. Този срок е необходим с

					оглед на изпълнението на съответните законови процедури и самото техническото изграждане на информационната система на Регистъра и въвеждането му в експлоатация със заповед на председателя на Сметната палата. Част от законовите процедури е и издаването на Наредба от министъра на правосъдието, съгласувано с председателя на Сметната палата и министъра на електронното управление, което съгласно § 3 от преходните и заключителните разпоредби на ЗППИ е предвидено да стане в тримесечен срок от влизането в сила на закона. Наличието на подзаконов нормативен акт е абсолютно необходимо и представлява задължително условие за започване на правните и технически процедури по изграждането на Регистъра за прозрачност. Съгласно чл. 4а, ал. 1, изречение първо от Закона за електронното управление *Регистър е структурирана база данни, чието предназначение е да съхранява и да бъде доверен автентичен източник на данни, за чието водене съществува законово*

					основание и ***нормативно определен ред*** *за вписване заличаване и/или удостоверяване на факти и обстоятелства.* За да се спазят законовите и техническите изисквания, и най-вече срокът на влизане в сила на разпоредбите относно Регистъра за прозрачност – чл. 7, ал. 4, чл. 8, ал. 5, чл. 9 и чл. 12 – 23 ЗППИ, Наредбата следва да бъде обнародвана в „Държавен вестник“ не по-късно от 30 юни 2026 г. 2. Както беше отбелязано по-горе, специфичната цел, която се поставя с проекта на Наредба, е необходимостта от цялостно отчитане на етап 223 от реформа C10.R2: Противодействие на корупцията – „Влизане в сила на правен(ни) акт(ове) за уреждане на лобистките дейности“ от НПВУ, което е обусловено както от приемане на Закон за прозрачност при представителство на интереси (обн., ДВ, бр. 30 от 2026 г.), така и всички подзаконови нормативни актове, свързани с неговото приложение. В тази връзка в последната кореспонденция

					на Министерството на правосъдието с Работната група за реформи и инвестиции в Европейската комисия се уточнява от страна на Европейската комисия, че крайният срок за приемането на Наредбата е 1 юли 2026 г. Спазването на срока е от изключително значение за цялостното задоволително изпълнение на етапа. В противен случай е налице риск от спиране изплащането на безвъзмездна финансова помощ съгласно чл. 24, пар. 6 от Регламент (ЕС) 2021/231 на Европейския парламент и на Съвета от 12.02.2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост.
			3. Понятия в ЗППИ, които следва да бъдат изяснени в Наредбата с цел яснота и предвидимост на задължението за регистриране: Основният проблем на правния режим, създаден със ЗППИ и подлежащ на доразвиване с наредбата, е употребата на неясни понятия при определянето на задължения, неизпълнението на които ще се санкционира с глоби в размер от 2500 – 7500 €. Така например, употребени са понятията „контакт“, „комуникация“, определения за които не са дадени, но не е изяснена и връзката и съотношението помежду им, както и с други понятия, например „обществена консултация“. Доколкото в закона изрично се приема фикцията, че	**3.** Не се приема.	**3.** Съгласно чл. 51, ал. 1 ЗНА задължително тълкуване на нормативен акт дава органът, издал акта. Не е възможно с подзаконов нормативен акт да се тълкуват понятия на закона.

			участието в 9 контакта с органи на властта и техните съветници в рамките на 3 месеца представлява основание за регистрация по ЗППИ, то е **необходимо да се изясни какво се смята за „контакт“.** Представлява ли „контакт“ официалното подаване на становище на официалния адрес на електронна поща на дадено министерство в рамките на обявено обществено обсъждане, среща в сградата на министерството с министър или заместник-министър, среща в кафене с подобна личност, телефонен разговор, разменено съобщение в социална мрежа, например Фейсбук? В еднаква степен ли се смятат за контакт кореспонденция в Месинджър и публичен диалог във Фейсбук? **На тези и много други подобни въпроси, които произтичат от неясния и противоречив закон, не е даден отговор в предложената на обсъждане наредба**, а тъкмо такова бе очакването на обществото от нормотворческата инициатива. **4. Участието в обществените консултации по проекти за закони и подзаконови нормативни актове е право**: Друга неяснота, която е допусната в закона и се нуждае от изясняване, е че се създава впечатлението, че обществените консултации по проекти за нормативни актове попадат в режима на регистрация по ЗППИ. Тук следва да се подчертае обаче, че участието в процедури по обществено обсъждане на проекти на нормативни актове е регламентирано в Закона за нормативните актове (чл. 26 - 28), на общи административни актове – в чл. 66 – 72 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, а на стратегически документи – пак в чл. 66 – 74 от АПК или в отделните специални закони, като например Закона за опазване на околната среда и други. В тези закони е регламентирано право на участие на заинтересованите в тези производства по обществено участие/ обществено обсъждане/ консултации. Това участие и изразяването на позиции в тези дискусии е упражняване на лични права, а не „представителство на интереси“. Това е така, тъй като всяко физическо или юридическо лице има собствено право на участие в процесите на вземане на решения, собствено право	**4.** Коментарът е насочен към съдържанието на закона, а не на наредбата.	**4.** Предложението излиза извън предметния обхват на наредбата.

			на изразяване на мнение, собствено право да разпространява информация. Тезата, че тези проявни форми на лично упражняване на права не представляват форми на лично участие, а „представителство“ на чужди интереси, противоречи на Конституцията, Европейската конвенция за правата на човека, Международния пакт за гражданските и политическите права и правото на Европейския съюз. По тази причина е необходимо **в наредбата да бъдат прецизно и надлежно отграничени хипотезите на легитимно упражняване на основни права от хипотезите, в които следва да бъде регистрирано представителството на интереси в неформални контакти с властта.** В настоящия текст на проекта за наредба такава уредба липсва. **5. Участието в обществените консултации по проекти за стратегически документи е право**: Същите съображения, изложени в предходния параграф, са приложими и по отношение на обществените консултации по стратегически и други документи от общо значение. В ратифицираната и обнародвана от България Конвенция за достъпа до информация, участието на обществеността в процесите на вземане на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда е изрично предвидено правото на участие в тези процеси. Определението на понятието „информация за околната среда“ е изключително широко и обхваща всяка информация, която се отнася до компонентите и факторите, както и друга информация. Предвиждането на условности, ограничения и тежести като предпоставка за участие в процесите на вземане на решения представляват нарушение на Конвенцията, която е пряко приложима и е с предимство пред нормите на вътрешното право, които й противоречат, съгласно чл. 5, ал. 4 от Конституцията. **В наредбата не е отчетена спецификата на обществените обсъждания на стратегически и други документи от общо значение, свързани с околната среда,** което следваше да бъде направено. **6. Регистрация, календар на срещите и списъци със**	**5.** Коментарът е насочен към съдържанието на закона, а не на наредбата. **6.** Не се приема.	**5.** Предложението излиза извън предметния обхват на наредбата. **6.** Не се съдържа конкретно

			съветници: В ЗППИ не е направена ясна връзка между регистрацията на лицата, извършващи „представителство на интереси“ и календарите на срещите. Така например не става ясно, след като администрациите ще съставят и поддържат календари на срещите, каква е пречката да извършват и регистрирането на съответните лица. Друг проблем пред прилагането на закона се явява неизвестността на това, кои са съветниците на Министерския съвет, министрите и другите органи на изпълнителната власт. Такива публични регистри с имената на съветниците липсват, а преди неотдавна се наложи да бъде водено съдебно дело срещу отказ по ЗДОИ, за да бъдат предоставени по заявление, подадено по реда на закона, имената на съветниците в политически кабинет. При това положение остава неясно как се очаква частните лица, които са се срещнали с такива съветници, да гадаят дали даден човек е съветник или не. Тоест, няма как незнаещите с кого са разговаряли или кореспондирали да преброят въпросната среща или кореспонденция като „контакт“ по смисъла на закона, за да установят дали трябва да се регистрират. Отговор на този въпрос в проекта за наредба също не е даден.		предложение. Съгласно чл. 15, ал. 1 ЗППИ вписванията в Регистъра се извършват самостоятелно от лицата по чл. 13, ал. 1 по електронен път, като регистрацията не подлежи на одобрение от служител на администрацията.
			7. Предложения: Предвид изложеното предлагаме **проектът за наредба да бъде изцяло преработен по начин, който да дава отговор на посочените въпроси и да дава необходимата яснота на неясните и противоречиви понятия и изрази, употребени в ЗППИ. Предлагаме Министерството на правосъдието да предприеме сериозно преразглеждане на основни положения в приетия през март 2026 г. ЗППИ и да изготви нов проект на закон или съществени изменения в съществуващия закон, а след това да се изработи проект за наредба.**	**7.** Не се приема.	**7.** Предложението излиза извън обхвата на законовата делегация.